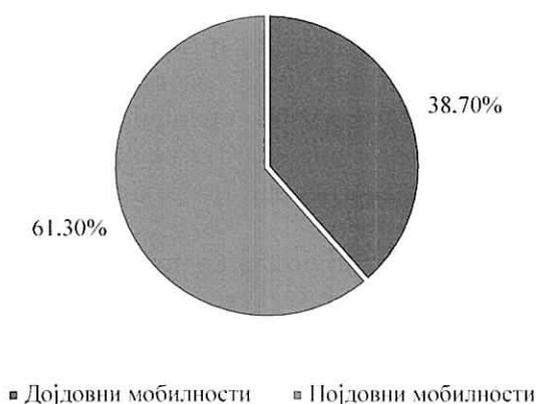

Табела 32. Мобилност на студенти (по сите основи) во периодот 2016/17-2019/20

	Дојдовна мобилност студенти	Појдовна мобилност студенти	Вкупно
2016/17	43	60	103
2017/18	28	97	125
2018/19	69	70	139
2019/20	9	9	18
Вкупно	149	236	385

Соодносот на дојдовните и појдовните мобилности на студентите е нагледно прикажан на графиконот 27, а тенденците низ годините за периодот од 2016/17 до 2019/20 година – на графиконот 28.

Сооднос на појдовна и дојдовна мобилност на студентите

Графикон 27. Сооднос на појдовна и дојдовна мобилност на студентите

Графикон 28. Тренд на дојдовна и појдовна мобилност на студенти

Како што може да се види од графиконот, најголем број дојдовни мобилности на студенти е остварен во 2018/19 година, а на појдовни мобилности – во 2017/18 година. Притоа, податоците за 2019/20 година не можат да се земат како показател на објективен тренд, поради фактот што избивањето на пандемијата во летниот семестар од оваа учебна година го наруши нормалниот обем и ритам на сите видови академски активности, вклучително и на студентската мобилност.

9.2. Меѓународна недела

Почнувајќи од учебната 2018/19 година, Филозофскиот факултетот започна со организирање на Меѓународна недела на Филозофскиот факултет, која претставува петдневен меѓународен интердисциплинарен форум, на кој преку предавања, промоции и дискусии се одбележуваат активностите и соработките кои Филозофскиот факултет ги остварува на меѓународен план. Идејата за меѓународната недела потекнува од потребата да им се овозможи на студентите поширока платформа за стекнување знаења и размена на мислења со професори и колеги од партнерски универзитети од Европа и светот. Предавањата, промоциите и дискусиите со еминентни професори и предавачи, кои се на англиски јазик, имаат за цел да ги мотивираат студентите за пресретнување на големите општествени прашања преку соработка низ различни научни дисциплини. Предавањата и дискусиите се наменети за студентите од сите три циклуси на студии, а предавачите говорат на теми од научните дисциплини кои се изучуваат на Филозофскиот факултет.

Посебен фокус во рамки на овој настан е промоцијата на меѓународните проекти кои Филозофскиот факултет ги спроведува, а во чија промоција учествуваат и партнерските универзитети од Европа. На оваа научна манифестација досега учество зеле вкупно 54 учесници од 24 земји, што укажува на нејзиното големо значење за меѓународната афирмација на Факултетот. Втората меѓународна недела резултираше и со објавување книга на апстракти, со што се остави и потраен белег од клучните аспекти на излагањата на сите предавачи на настанот. Податоците за вкупниот број учесници на меѓународната недела и за земјите од кои доаѓаат се прикажани во табелата 33.

Табела 33. Вкупен број учесници на меѓународната недела (2018/19 – 2020/21)

Реден број	Држава	Број на учесници
1	Австрија	1
2	Белгија	1
3	Бугарија	2
4	Германија	2
5	Грција	1
6	Данска	1
7	Израел	3
8	Италија	4
9	Канада	2
10	Литванија	2
11	Норвешка	1
12	Обединето Кралство	4
13	Полска	9

14	Португалија	2
15	Сад	1
16	Словачка	1
17	Словенија	1
18	Србија	4
19	Турција	1
20	Унгарија	1
21	Франција	3
22	Холандија	2
23	Хрватска	4
24	Шведска	1
Вкупно		54

9.3. Меѓународен билтен

Со цел да се промовираат меѓународните активности и соработки, Филозофскиот факултет објавува меѓународен билтен во електронска форма. Во 2019/20 година објавени се осум броја, кои покрај достапноста на факултетската веб-страница и факултетските социјални медиуми, се доставуваат до сите ЕРАЗМУС и ЦЕЕПУС партнери и студенти, како и други партнери на факултетот од странство. Билтенот дава кус пресек на планираните и спроведените активности на факултетот од меѓународен карактер, кои се реализираат во текот на двата наставни семестра.

9.4. Меѓународни проекти

Научно-истражувачките проекти се клучен дел од активностите на Филозофскиот факултет, кои во голема мера имаат меѓународен карактер. Факултетот е вклучен како реализатор на проекти во рамки на програмите Хоризонти, Еразмус+, како и голем број на проекти од билатерален карактер, во партнерство со меѓународните организации, како: Обединетите нации, Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП), УНИЦЕФ, и сл. Во продолжение се прикажани тековните меѓународни проекти на Филозофскиот факултет.

Табела 34. Тековни меѓународни проекти на Филозофскиот факултет (2020/21)

Назив на проектот	Финансиер	Носител	Статус на Филозофскиот факултет	Година на реализирање
“Развој на нов софтвер за психомоторна ре-едеукација на деца со аутизам” (2020-1-TR01-KA205-081611)	Европска комисија	Чанаккале Универзитет, Турција	Партнер	2020 – 2022
„Пристапно и дигитализирано културно	Европска комисија, Национална		Координатор	01.11.2019 – 31.08.2022

наследство“ (2019-1-МК01-КА203-060269)	агенција за европски образовни програми и мобилност			
„Поттикнување на пристапни технологии за студирање (FAST): пристапен систем за управување со учењето во хуманистичките и општествени науки“ (2018-1-МК01-КА203-047104)	Европска комисија, Национална агенција за европски образовни програми и мобилност		Координатор	01.12.2018 – 28.12.2021
„Религиска толеранција и мир“, H2020-EU.3.6.3.2. Grant agreement ID: 770309	Европска комисија, програма <i>Хоризонт</i>	Универзитет од Лувен, Белгија	Партнер	01.05.2018 – 01.05.2022
„Од попреченост до производство на храна“	We Effect, Шведска	Национална федерација на фармери	Партнер	09.2019 – 06.2021
„Студија за поддршка на планирањето на комуникациите и вклученоста на заедниците поврзани со Агендата за одржлив развој во Република Македонија“		Програма за развој на Обединетите нации (УНДП)	Партнер	06.2020 – 10.2020
Вишеградски универзитетски студентски грант бр. 61300005 -	Вишеградски фонд	Филозофски факултет		2014 – 2020

Теорија на меѓународни односи и разрешување на конфликти				
--	--	--	--	--

Исто така, во периодот на кој се однесува самоевалуацијата, Факултетот беше иницијатор на формирање мрежа на сите филозофски факултети во регионот, од која произлегоа многубројни како летни школи, размена на наставници и др. Филозофскиот факултет оствари и студиски посети на повеќе универзитети во странство – Универзитетот „Бар-Илан“ во Израел, Универзитетот „Хумболт“ во Берлин, Универзитетот „Сапиенца“ во Рим, и други универзитети од кои произлегоа голем број заеднички активности. Вмрежувањето и интензивната мобилност овозможува реализација на многубројни меѓународни проекти, преку кои се имплементираат новитетите и промените во високото образование во светот.

9.5. Резиме и споредба со претходната самоевалуација

Од прикажаните податоци може да се заклучи дека меѓународната соработка на Филозофскиот факултет во периодот на кој се однесува самоевалуација, а особено од 2018 година наваму бележи значаен пораст, како во смисла на зголемување на мобилноста на студентите и наставниците преку програмите Еразмус + и ЦЕЕПУС, така и со воведување на нови форми на меѓународна соработка, како што е Меѓународната недела, студиски посети на странски универзитети и друг вид активности, кои отворија нови можности за реализација на многубројни меѓународни проекти. Кон интензивирањето на меѓународната соработка, придонесува и финансиска поддршка на Факултетот на организацијата на меѓународни научни собири во земјата, на учествата на наставниците на научни собири во странство, како и на формите на меѓународна соработка на студентите. Иако мобилноста на студентите бележи осцилации во периодот на кој се однесува самоевалуацијата, во општа смисла таа е на далеку повисоко ниво во споредба со претходната самоевалуација. Имајќи го предвид големото значење на меѓународната соработка за унапредување на сите аспекти на дејноста на Факултетот и за неговата меѓународна афирмација, се наметнува заклучокот дека поддршката на овој сегмент во стратешка, финансиска и логистичка смисла, и понатаму треба да продолжи со несмалено темпо и интензитет.

10. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

10.1. Учество на конференции и научни трудови

Во изминатиот петгодишен период, наставниците и соработниците на Филозофскиот факултет имаат остварено богата научно-истражувачка дејност. За тоа сведочи големиот број на издадени публикации, учества во проекти, учества на семинари, конференции и научни собири од домашен и меѓународен карактер, како и организација на домашни и меѓународни научни собири.

10.1.1. Објавување на научни трудови

Во периодот од 2016 до 2020 година, наставниот кадар на Филозофскиот факултет¹⁸ реализирал вкупно 1467 авторства и коавторства на научни публикации од сите видови. Од нив, 784 (53,44%) се индивидуални авторства, што значи дека толкав е и бројот на публикации што се објавени како резултат на индивидуалните истражувачки напори и активности.

Во истиот период, наставниците на Филозофскиот факултет реализирале 402 (27,41%) коавторства на публикации со два, 142 (9,68%) коавторства со три и 139 (9,47%) коавторства со четири и повеќе автори. Податоците за објавените публикации по години се прикажани во Табела 35, а на графиконот 29 е нагледно прикажана дистрибуцијата на трудовите во поглед на статусот на авторството – со еден, два, три или четири и повеќе автори.

Табела 35. Објавени публикации на наставниците на Филозофскиот факултет (2016-2020)

	Година на објавување					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Број на публикации* од наставниците и соработниците со индивидуално авторство	172	167	156	151	138	784
Број на публикации во коавторство** – два автора	83	85	99	73	62	402
Број на публикации во коавторство ** – три автори	37	24	27	29	25	142
Број на публикации во коавторство** –	25	26	27	36	25	139

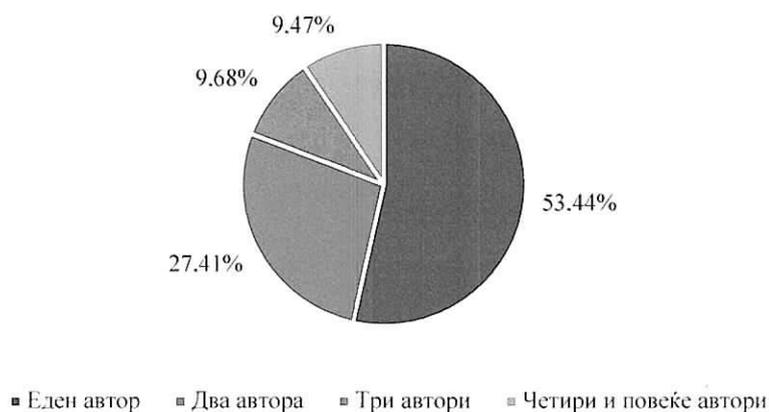
¹⁸ Податоците се однесуваат само на наставниците што се тековно вработени на Факултетот.

четири и повеќе автори						
Вкупно	317	302	309	289	250	1467

*Сите видови публикации

** Бројките во полињата се однесуваат на авторското учество на поединци во коавторските публикации

Сооднос на категориите трудови според бројот на автори/коавтори

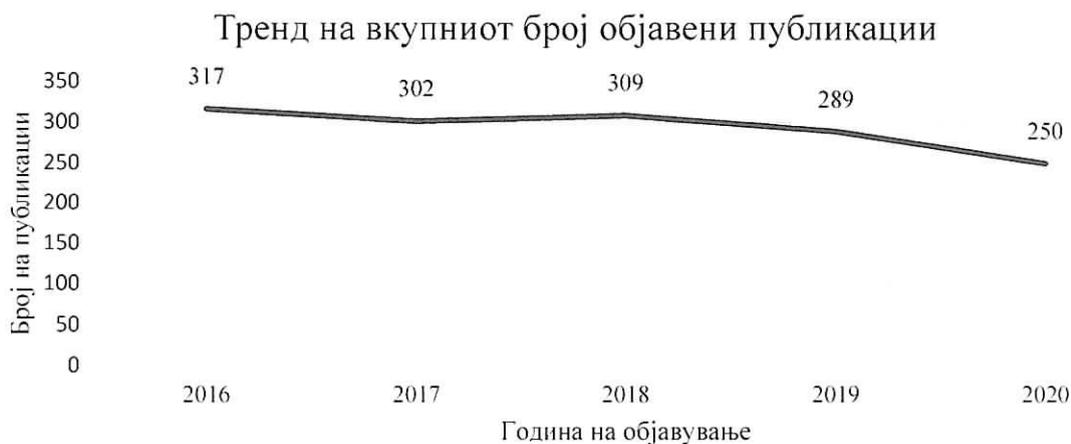

Графикон 29. Сооднос на категориите трудови според бројот на автори/коавтори

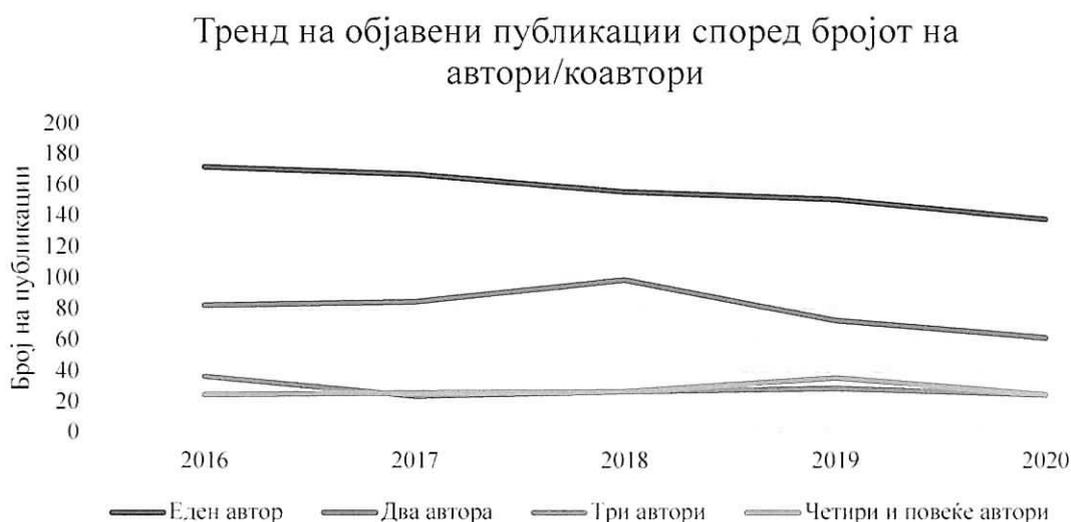
Сепак, поради фактот што анкетањето на наставниците во поглед на објавените трудови се одвиваше индивидуално, а веројатно е дека најголем број од коавторства се реализирани како резултат на соработката меѓу наставниците од самите институти, но и со други наставници од Факултетот, можно е во индивидуалните анкетања од наставниците да се јават повеќекратни регистрирања на истата публикација. Според тоа, доколку бројот на регистрираните коавторства се подели со соодветниот број автори во секоја категорија (402/2, 142/3 и 139/4), се добива приближен број од 283 наслови на публикации што произлегуваат како резултат на колективните истражувачки напори на наставниците од Филозофскиот факултет – (201+47,30+34,70). Секако, оваа бројка има само ориентациски карактер, затоа што постои веројатност публикациите изработени во коавторство да вклучуваат и автори што не се од Филозофскиот факултет, а и затоа што во некои колективни публикации може да се јават и повеќе од четири автори. Сепак, останува фактот дека, во секој случај, бројот на објавени научни публикации во чие создавање, индивидуално или колективно, учествувале наставниците од Филозофскиот факултет во периодот на кој се однесува самоевалуацијата е поголем од илјада (784+282 = 1067), што е, секако, значајна бројка.

Сепак, ако се анализираат трендовите на кои укажуваат прикажаните квантитативни податоци, може да се забележи дека вкупниот број на објавени публикации во периодот од 2016 до 2020 година е во речиси постојано опаѓање, со исклучок на минималниот пораст меѓу 2017 и 2018 година. На графиконот 30 е прикажан

трендот на вкупната бројка публикации, а на графиконот 31 – трендот на бројките за поединечните категории публикации во поглед на авторството.

Графикон 30. Тренд на вкупниот број објавени публикации

Графикон 31. Тренд на објавени публикации според бројот на автори/коавтори

Како што може да се забележи од графиконите, иако во категориите трудови со повеќекратно авторство има определени флукутации од една до друга година, нивниот број на крајот од периодот што е предмет на самоевалуација е помал или идентичен со оној на почетокот на периодот, додека бројот на трудовите со индивидуално авторство бележи континуирано опаѓање во целиот период. Иако за утврдувањето на причините за оваа појава се неопходни дополнителни истражувања, индикативен е податокот дека во истиот период се одвива постепено зголемување на работната оптовареност на наставниците на Факултетот на речиси сите институти, што е резултат на постепено осипување на бројот на вработените наставници и соработници (видете дел III 1.2.1.3).

Доколку се покаже како издржана претпоставката дека зголемените обврски околу наставата и административните аспекти поврзани со неа негативно се одразуваат на интензитетот на научноистражувачката работа на наставниците на Факултет, која е мошне значаен сегмент на дејноста на Факултетот и клучен фактор на неговото пошироко општествено влијание и меѓународна видливост, тоа ќе претставува дополнителен аргумент во прилог на неопходноста од засилување на кадровската опременост на Факултетот.

Со цел да се добие увид не само во квантитативниот аспект на научноистражувачката дејност на наставниците на Филозофскиот факултет преку вкупниот број на објавени публикации, туку и тоа колкав дел од нив се квалитативно рангирани во категоријата „референтни публикации“, во следната табела се издвоени податоците за бројот на референтни публикации објавени во периодот од 2016 до 2020 година, диференцирани по години и по број на автори што учествувале во нивното создавање.

Табела 36. Објавени референтни публикации на наставниците на Филозофскиот факултет (2016 – 2020)

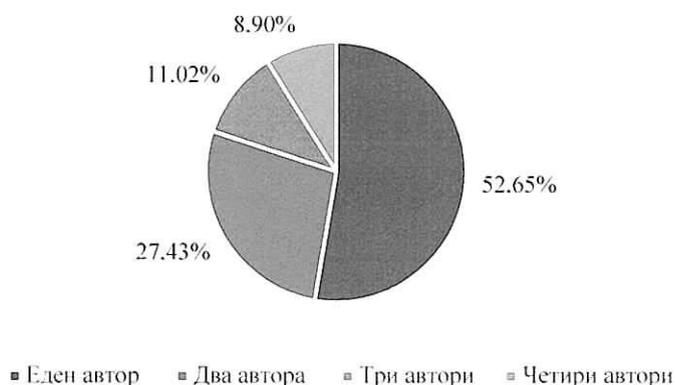
	Година на објавување					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Број на референтни публикации со индивидуално авторство	115	95	98	95	94	497
Број на референтни публикации во коавторство – два автора	64	50	69	37	39	259
Број на референтни публикации во коавторство – три автори	27	14	21	19	23	104
Број на референтни публикации во коавторство – четири и повеќе автори	17	19	22	16	10	84
Вкупно	223	178	210	167	166	944

* Под поимот референтна научна публикација, во смисла на член 2 став 24 од ЗВО (Службен весник на РМ бр. 82/2018) се подразбира: а) научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование; б) научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор, во

кој учествуваат членови од најмалку три земји при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови; в) научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја-членка на Европската Унија и/или ОЕЦД; г) книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД или д) зборник на рецензирани научни трудови презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји или ё) преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научно-истражувачка дејност.

Како што може да се забележи од податоците во табелата, во периодот од 2016 до 2020 година наставниците на Филозофскиот факултет реализирале вкупно 944 авторства или коавторства на референтни публикации. Тоа значи дека 64 % од вкупниот број од 1467 авторства се категоризирани како авторства на референтни публикации, што сведочи не само за квантитетот, туку и за високиот квалитет на научноистражувачката дејност на наставниците на Факултетот. Од вкупниот број авторства на референтни публикации (944), 497 (52,65%) се индивидуални, додека 259 (27,43%) се коавторства со учество на двајца автори, 104 (11,02%) – со учество на тројца, а 84 (8,90%) – со учество на четири и повеќе автори.

Категории трудови во референтни публикации според бројот на автори/коавтори

Графикон 32. Категории трудови во референтни публикации според бројот на автори/коавтори

Доколку се направи обид да се определи приближниот број поединечни референтни публикации во чие создавање учествувале наставниците на Филозофскиот факултет како индивидуални автори или во коавторство, се добива вкупна бројка од приближно 682 публикации. До неа е дојдено на идентичен начин како и во претходниот случај, при пресметувањето на приближниот број на сите публикации објавени во периодот од 2016 до 2020 година – имено, со третирање на бројот на поединечни авторства и како број на поедначните публикации, со делење на бројот на публикации во коавторство со бројот на коавтори во секоја категорија – 2, 3 или 4, и со собирање на добиените резултати ($497+129,50+ 34,70+21 = 682,20$). Секако, поради погоре наведените причини, овој број има само ориентационен статус, а за неговото прецизно

утврдување е потребо да се спроведат дополнителни истражувања според поинаква методологија.

Што се однесува до трендот на движење на вкупниот број авторства на референтни публикации низ изминатиот петгодишен период, може да се констатира дека тој е највисок во 2016, а најмал во 2020 година, што значи дека е во генерално опаѓање, со исклучок на позитивниот „скок“ во 2018 година, како што е нагледно прикажано во следниот графикон.

Графикон 33. Тренд на трудови во референтни публикации

Меѓу објавените публикации на наставниците од Филозофскиот факултет има и голем број монографии и учебници (вкупно 178). Нивното објавување е предмет и на посебна финансиска поддршка од страна на Факултетот, со оглед на нивното големо значење не само за научноистражувачката, туку и на наставната дејност на Факултетот, како и за излегување во пресрет на барањата на студентите за обезбедување квалитетен учебен материјал на македонски јазик по наставните предмети.

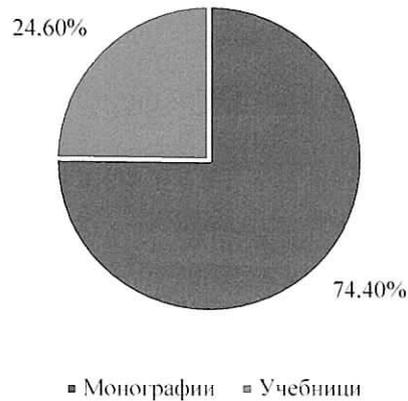
Податоците за објавените монографии и учебници по години се прикажани во табелата 37, а на графиконот 34 е претставено процентуалното учество на бројот на монографиите (74,40%) и на учебниците (24,60 %) од вкупниот број публикации во оваа категорија.

Табела 37. Објавени монографии и учебници на наставниците на Филозофскиот факултет (2016-2020)

	Година на објавување					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Број на објавени монографии	29	23	25	28	31	136
Број на објавени учебници	7	8	7	8	12	42

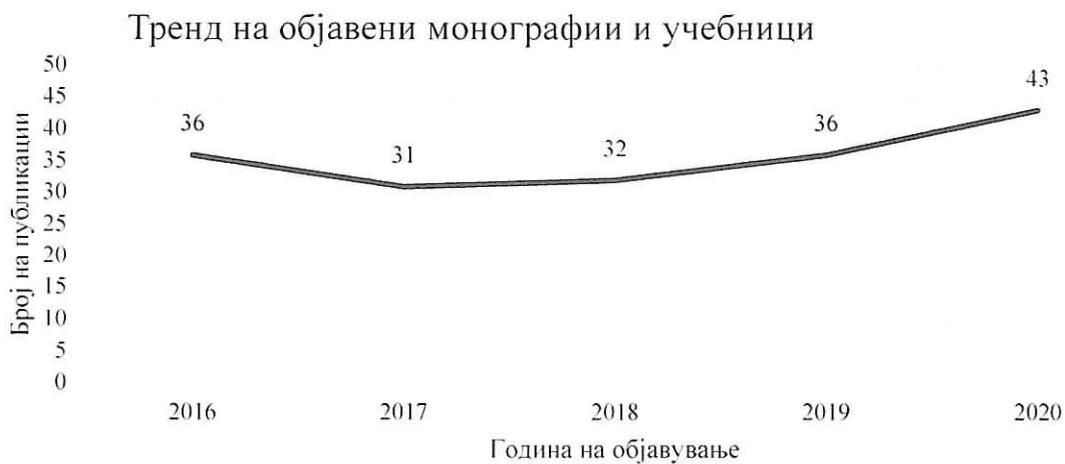
Вкупно	36	31	32	36	43	178
--------	----	----	----	----	----	-----

Сооднос на објавени монографии и учебници

Графикон 34. Сооднос на објавени монографии и учебници

Како што покажува нагледниот приказ на следниот графикон, од 2017 година наваму, објавувањето на оваа категорија публикации бележи континуиран позитивен, нагорен тренд, така што бројката достигната во 2020 година е на повисоко ниво од онаа во почетната година на самоевалуацијата, 2016. Од овој факт може да се извлече заклучокот дека во неповолната ситуација со пандемијата Ковид 19, голем дел од наставниците на Факултетот ја интензивирале својата научноистражувачка работа и се фокусирале врз објавувањето на монографии и учебници како значаен придонес кон научната и наставната дејност на Факултетот.

Графикон 35. Тренд на објавени монографии и учебници

На следниот графикон, пак, нагледно се прикажани поединечните тенденции поврзани со бројките на објавените учебници и монографии.

Споредба на трендовите на објавување на монографии и учебници

Графикон 36. Споредба на трендовите на објавување монографии и учебници

10.1.2. Учества во проекти

Важен индикатор на квантитетот и на квалитетот на научноистражувачката дејност на Факултетот е и учеството на наставниците во домашни и меѓународни научноистражувачки проекти. Во периодот од 2016 до 2020 година наставниците на Филозофскиот факултет реализирале вкупно 495 учества во проекти, од кои 336 (67,88%) се во домашни, а 159 (32,12%) – во меѓународни проекти. Дистрибуцијата на учествата по години и категории, како и процентуалниот сооднос на учествата во домашните и во меѓународните проекти се прикажани во табелата 38 и на графиконот 37.

Табела 38. Учества во проекти

	Година на учество					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Учества во домашни проекти	74	64	66	72	60	336
Учества во меѓународни проекти	28	29	34	34	34	159
Вкупно	102	93	100	106	94	495

Сооднос на учества во домашни и во меѓународни проекти

Графикон 37. Сооднос на учества во домашни и во меѓународни проекти

Компарацијата на броевите низ годините покажува опаѓање на вкупниот број учества во проекти во периодот од 2016 до 2017 година, континуиран раст од 2017 до 2019 година, и пад во 2020 година (што, барем делумно, може да се објасни со околностите на пандемијата), како што е прикажано на следниот графикон.

Графикон 38. Тренд на учества во проекти

Диференцираниот приказ на трендовите на учествата во домашните и во меѓународните проекти е даден во графиконот 39.

Графикон 39. Споредба на учествата во домашни и во меѓународни проекти

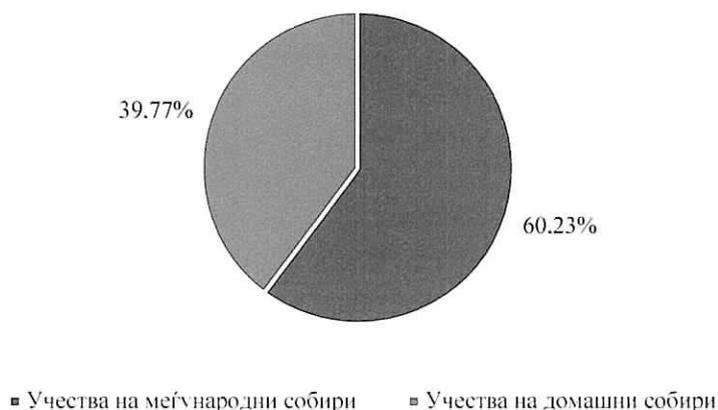
10.1.3. Учества на научни собири

Што се однесува до учеството на наставниците од Филозофскиот факултет на домашни и меѓународни научни собири – конференции, симпозиуми, семинари, итн., може да се констатира дека во периодот на кој се однесува самоевалуацијата тие оствариле значаен број вакви учества – вкупно 1114. Притоа, забележлива е квантитативната доминација на учеството на меѓународните научни собири 671 (60,23%), наспроти 443 учества (39,77% од вкупниот број) на домашни, научни собири, како што може да се види од табелата и од графиконот во продолжение.

Табела 39. Учества на научни собири (2016 – 2020)

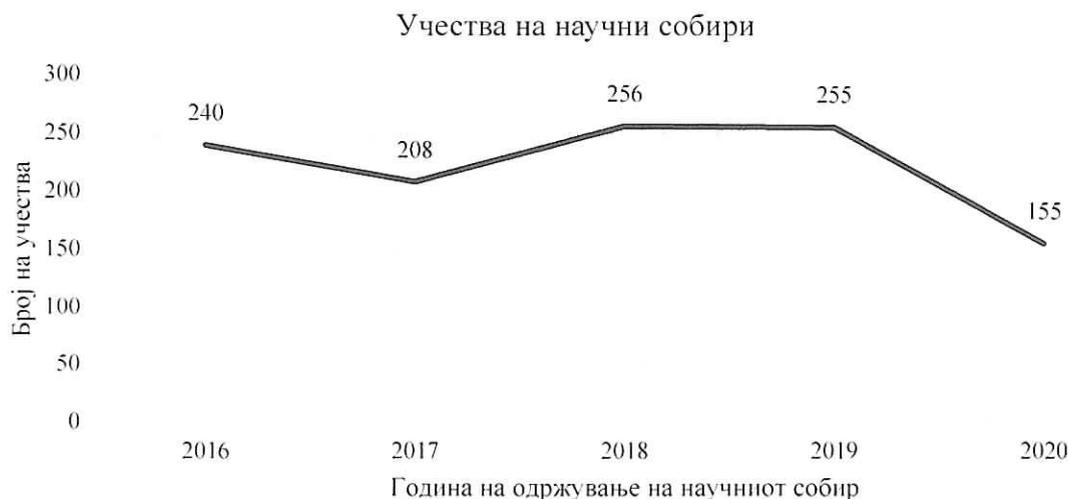
	Година на учество					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Учества на домашни научни собири (конференции, симпозиуми, семинари, итн.)	80	90	97	111	65	443
Учества на меѓународни научни собири (конференции, симпозиуми, семинари, итн.)	160	118	159	144	90	671
Вкупно	240	208	256	255	155	1114

Сооднос на учества на домашни и меѓународни научни собири

Графикон 40. Сооднос на учества на домашни и на меѓународни собири

Анализата на глобалниот тренд на вкупниот број учества на научните собири покажува дека тој е највисок во 2018 и 2019 година, а во 2020 година значително опаѓа. Сепак, овој податок не е изненадувачки, кога ќе се земе предвид дека ситуацијата со пандемијата Ковид 19 во голема мера го попречи организирањето и учествата на научните настани.

Графикон 41. Учества на научни собири

Анализата на податоците по категориите настани покажува дека учествата на домашните конференции бележат континуиран тренд на пораст од 2016 до 2019 година, со очекуван пад во пандемијата 2020 година, додека учествата на меѓународните научни собири покажуваат позначајни варијации низ овој период, со најголем број во

2016 и во 2018 година, а најмал во 2017 година (доколку се исклучи очекуваниот пад во 2020 година). Тие тенденции се нагледно прикажани во следниот графикон.

Графикон 42. Споредба на трендовите на учество на домашни и на меѓународни собири

10.1.4. Реализирање на проекти

Освен преку индивидуалните учества на наставниците, научноистражувачката дејност на Филозофскиот факултет се одвива и преку јавувањето на неговите институти во улога на носители или партнери на домашни и на меѓународни проекти, како и на организатори на домашни и меѓународни научни собири.

Така, во периодот од 2016 до 2020 година преку институтите на Факултетот започнале да се реализираат или се реализирале¹⁹ вкупно 45 проекти во кои тие учествувале како носители или како партнери. 26 од вкупниот број проекти се од домашен карактер, при што во 20 проекти (76,92%) институтите на Факултетот се јавуваат како носители, а во 6 (23,08%) – како партнери. 19 проекти се со меѓународен или билатерален карактер, од кои на 3 (15,79%) Факултетот, преку своите институти, е носител или координатор, а на 16 (84,21%) – партнер. Во табелата 40 е даден сумарниот приказ на бројот на проекти, а на графиконот 43 – нагледен приказ на соодносот на домашни и на меѓународни проекти.

¹⁹ Проектите се регистрираат во годината кога започнале со реализација.

Табела 40. Број на реализирани проекти (2016-2020)

	Година на почеток на реализацијата					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Број на реализирани домашни проекти (статус на носител)	6	3	4	5	2	20
Број на реализирани домашни проекти (статус на партнер)	1	1	3	1	0	6
Број на реализирани меѓународни проекти (статус на носител)	0	0	2	0	1 ²⁰	3
Број на реализирани меѓународни проекти (статус на партнер)	3	2	4	4	3	16
Вкупно	10	6	13	10	6	45

Сооднос на домашни и на меѓународни проекти

Графикон 43. Сооднос на домашни и на меѓународни проекти

Општата тенденција на вкупниот број реализирани проекти е прикажана на графиконот 36, а на графиконот 37 – тенденциите за секоја од двете категории поединечно.

²⁰ Завршен проект започнат во 2014 година.

Графикон 44. Тренд на бројот на проекти

Графикон 45. Споредба на трендовите на домашните и на меѓународните проекти

Како што може да се види од графиконите, во периодот на кој се однесува самоевалуацијата, најголем број проекти, како во категоријата домашни, така и во категоријата меѓународни проекти, е регистриран во 2018 година, а во 2020 година вкупниот број проекти, како и бројот на меѓународни проекти, ја достигнуваат најниската точка, што не е неочекувано со оглед на ситуацијата со пандемијата Ковид 19.

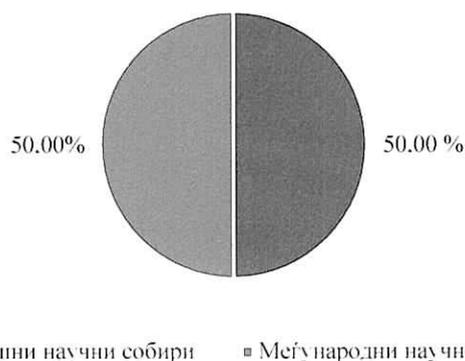
10.1.5. Организирање научни собири

Значаен сегмент од научноистражувачката дејност на Филозофскиот факултет е и организирањето на научни собири од различен вид – конференции, симпозиуми, семинари, итн., како од домашен, така и од меѓународен карактер. Така, во периодот од 2016 до 2020 институтите на Филозофскиот факултет се јавуваат како организатори на вкупно 64 научни собири, од кои подеднаков број (по 32, односно по 50%) се од домашен и од меѓународен карактер, како што може да се види од табелата 41 и од графиконот 46.

Табела 41. Број на организирани научни собири (2016-2020)

	Година на одржување на научниот собир					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Број на организирани домашни научни собири (конференции, симпозиуми, семинари, итн.)	4	4	13	8	3	32
Број на организирани меѓународни научни собири (конференции, симпозиуми, семинари, итн.)	8	6	6	10	2	32
Вкупно	12	10	19	18	5	64

Сооднос на домашни и меѓународни научни собири

Графикон 46. Сооднос на организирани домашни и меѓународни научни собири

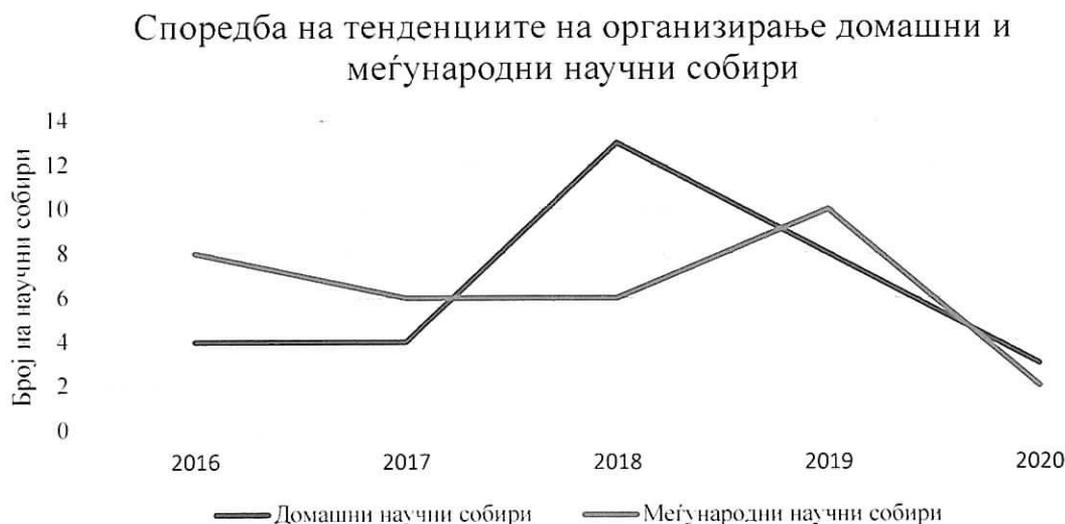
Како што може да се види од анализата на податоците, нагледно прикажани на следниот графикон, вкупниот број организирани научни собири е најголем во 2018 и во 2019 година, а најмал – во 2020 година. Сепак, со оглед на пандемијата со Ковид 19,

која започна во првото тримесечие од 2020 година, наглото намалување на бројот на организирани научни собири во овој период е сосем очекуван факт.

Графикон 47. Тренд на вкупниот број организирани научни собири

Најголем број домашни научни собири биле организирани во 2018, а најголем број меѓународни – во 2019 година, со очекуван пад во двете категории во пандемијската 2020 година, како што може да се види од графиконот 48.

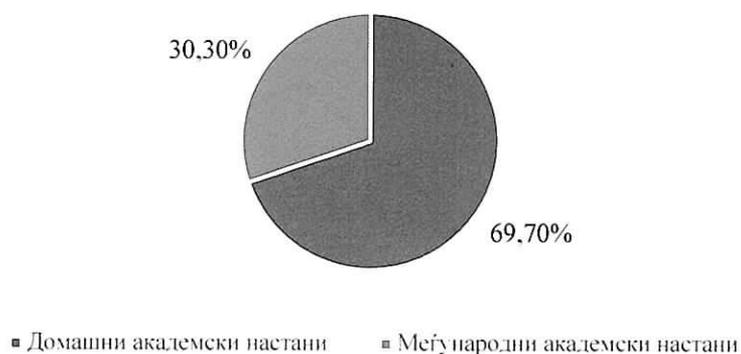
Графикон 48. Споредба на тенденциите на домашните и на меѓународните научни собири

Изнесените податоци претставуваат сумирани резултати според извештатите на поткомисиите за самоевалуација, во кои се регистрирани собирите со научен карактер во потесна смисла (конференции, симпозиуми, итн) што се организирани од страна на институтот. Меѓутоа, ако во бројот на организирани настани од страна на Факултетот се вбројат и настаните што имаат академски карактер во поширока смисла – промоции, трибини, тркалезни маси, летни школи, итн. тогаш вкупниот домашни и меѓународни настани е значително поголем. Така, според деканските извештаи за периодот 2016/17 – 2019/20 година организирани се вкупно 99 настани од различен вид, од кои 69 (69,70%) се со домашен, а 30 (30,30%) – со меѓународен карактер, како што е покажано во табелата 42 и на графиконот 49.

Табела 42. Академски настани (од сите видови) организирани од Филозофскиот факултет (учебна 2016/17 – учебна 2019/2020)

	Учебна година				Вкупно
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	
Домашни академски настани (сите видови)	16	13	14	26	69
Меѓународни академски настани (сите видови)	5	7	8	10	30
Вкупно	21	20	22	36	99

Сооднос на организирани домашни и меѓународни академски настани

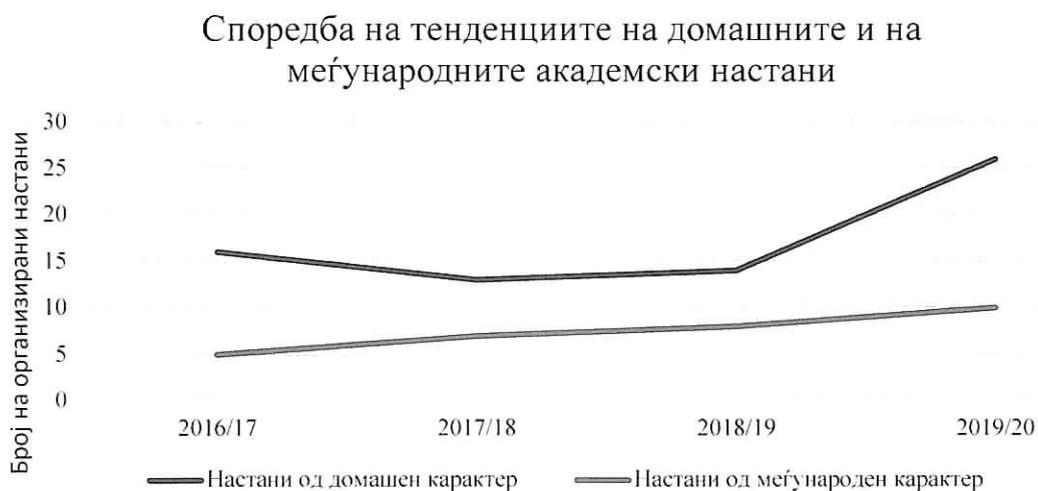
Графикон 49. Сооднос на организирани домашни и меѓународни академски настани

Почнувајќи од 2017/2018 година, вкупниот број организирани настани има континуиран нагорен тренд, како што е нагледно покажано на графиконот 50.

Графикон 50. Тренд на организирани академски настани

Притоа, нагорниот тренд е најизразен во периодот од 2018/19 до 2019/20 година кај домашните настани, но е забележлив, иако со помал интензитет, и во категоријата меѓународни настани, како што е нагледно прикажно на графиконот 51.

Графикон 51. Споредба на трендовите на организирање домашни и меѓународни академски настани

10. 1. 6. Награди и признанија на наставниот кадар

Во периодот на кој се однесува самoeвалуацијата, неколку наставници од Филозофскиот факултет имаат добиено меѓународни и домашни награди и признанија за својата научноистражувачка дејност и за својот придонес во сферата на науката, културата и образованието:

- Одликување Витез од редот на академските палми, што го доделува Владата на Република Франција за посебни заслуги во областа на образованието и културата (професор од Институт за филозофија);

- Грамота од Археолошки институт во Софија за почесен член на БАН (професор од Институт за историја на уметноста и археологија);
- „Најдобар научник на УКИМ“ во областа на медицинските науки за 2017 година (професор од Институт за специјална едукација и рехабилитација);
- Награда од Општина Валандово за посебен придонес во науката и културата (професор од Институт за социологија).

10.1.6. Резиме и споредба со претходната самоевалуација

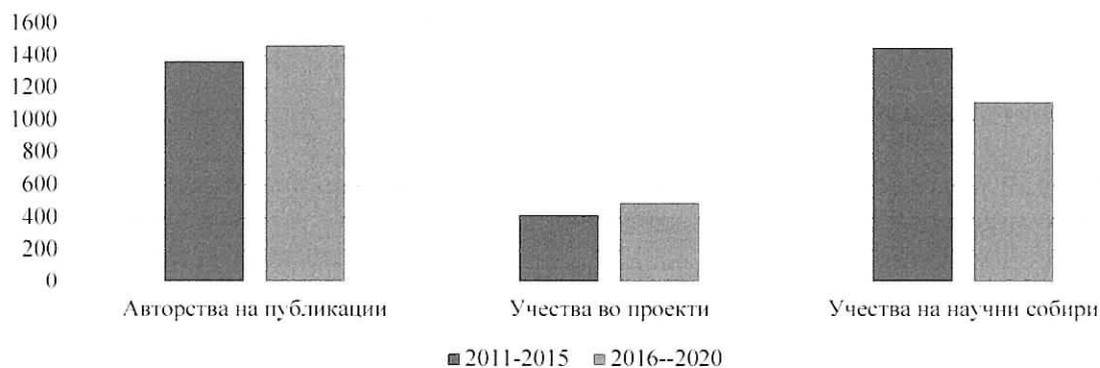
Како што може да се види од изнесените податоци, наставниците на Филозофскиот факултет во изминатиот петгодишен период оствариле мошне богата научноистражувачка дејност, изразена преку 1467 авторства и коавторства на научни публикации, од кои 944 на референтни публикации, на 136 учебници и 42 монографии, 495 учества во проекти, од кои 336 домашни и 159 меѓународни, како и 1114 учества на конференции, симпозиуми и други видови научни собири, од кои 443 се домашни, а 671 – меѓународни.

Во наведениот период, Филозофскиот факултет како носител или како партнер преку своите институти е вклучен во 26 домашни и 19 меѓународни проекти, како организатор на 32 конференции и симпозиуми од домашен и исто толку од меѓународен карактер.

Во периодот од 2016/19 до 2019/20 година на Факултетот се организирани вкупно 99 академски настани од сите видови (во кои се вклучени и претходно споменатите конференции и симпозиуми за соодветните години), од кои 69 се од домашен, а 30 од меѓународен карактер.

Доколку се направи споредба на квантитативните показатели за индивидуалната научноистражувачката активност на наставниците со оние од претходната самоевалуација, може да се забележи пораст во категоријата на објавени трудови (односно, авторства на публикации) и учествата во проекти, а намалување во категоријата учества на научни собири. Оваа состојба нагледно е прикажана на графиконот 52.

Споредба на показателите на научноистражувачката дејност за периодите 2011 – 2015 и 2016 – 2020 година

Графикон 52. Споредба на показателите на научноистражувачката дејност за периодите 2011–2015 и 2016 – 2020 година

Сепак, овој сооднос треба да се интерпретира со внимателност, поради фактот што во претходната самоevaluација податоците за овој сегмент се изложени по учебни години, а во оваа – по календарски, така што е можно да се јават определени преклопувања во информациите на анкетираниите наставници дадени за 2016 година, со оние регистрирани во претходната самоevaluација. Исто така, споредбата е отежната поради вонредните услови создадени со пандемијата Ковид 19, кои во голема мера го нарушија вообичаениот тек на научноистражувачките активности во текот на 2020 и 2021 година и се одразија на квантитативните показатели во оваа категорија.

Што се однесува до општите трендови по одделни категории, во поглед на публикациите, најголем дел од нив се со индивидуално авторство, но значаен дел се изработени и како резултат на коавторска соработка. Тоа укажува на фактот дека во овој сегмент на научноистражувачката работа постои баланс меѓу индивидуалниот и колективниот аспект на научноистражувачката дејност. Исто така, близу 65% од трудовите се објавени во референтни публикации, што е показател за нивниот висок научен квалитет. Податоците укажуваат на генерален тренд на опаѓање на вкупниот број објавени трудови, но од 2017 година наваму континуиран пораст бележи бројот на објавени учебници и монографии. Учествата во проекти бележат изразит нагорен тренд во периодот меѓу 2017 и 2019 година, а учествата на научните собири достигнуваат највисока точка во 2018 и 2019 година. Реализацијата на домашни научноистражувачки и/или апликативни проекти е најинтензивна во 2016 и 2018, а на меѓународни проекти – во 2018 година. Вкупниот број организирани академски настани е во континуиран пораст од 2017/18 до 2019/20 година, при што најголем број домашни конференции и симпозиуми биле организирани во 2018, а најголем број меѓународни – во 2019 година.

Фактот што во многу од анализираните сегменти на научноистражувачката дејност се забележува пад во 2020 година и се прекинуваат позитивните тенденции од претходните години секако се должи на вонредната состојба со пандемијата Ковид 19. Меѓутоа, охрабрува фактот што и во такви услови научноистражувачките активности продолжуваат во алтернативни облици (на пример, конференции во онлајн или во хибриден формат), а во некои дејности што подразбираат индивидуална истражувачка работа – на пример, пишувањето на монографии и учебници, тие се одвиваат и со зголемен интензитет. Кон значајниот квантитет и квалитет на научноистражувачката дејност, за која дел од наставниците се носители и на домашни и на меѓународни награди и признанија, голем придонес има и финансиската поддршка на Факултетот и на универзитетските и државните институции за учества на научни собири и објавување во врвни научни списанија. Сепак, трошоците за меѓународните учества, особено на престижните конференции и во реномираните списанија, особено во оние со фактор на влијание, се високи и честопати ги надминуваат сумите што се определени за поддршка, така што таа форма на стимулација на научноистражувачката дејност особени на меѓународен план треба и понатаму да продолжи и каде што е можно, да се интензивира. Исто така, со цел да се стимулира квантитетот и квалитетот на научноистражувачката дејност потребно е, покрај обезбедниот пристап кон определен број бази на научни трудови и друг вид електронски ресурси (Qualtrics, Cambridge Core, JSTOR, Artstor, Elgaronline, EBSCOhost) и понатаму да се прошируваат можностите на наставниците за пристап кон ваков тип ресурси преку Факултетот.

11. ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

Во изминатите пет години, Филозофскиот факултет има развиено богата издавачка дејност, која го опфаќа издавањето и одобрување средства за печатење на учебници, учебни помагала, монографии, студии, списанија, годишник, зборници во печатена и електронска форма, со што се поттикнува научноистражувачката дејност на наставниците и соработниците на Филозофскиот факултет.

Списание кое се издава континуирано од 1948 години и кое заклучно со 2020 година има издадено 73 броја е *Годишниот зборник на Филозофскиот факултет во Скопје*. Од 2016 година тој излегува како списание со двоен уредувачки одбор, еден со домашен и еден со меѓународен уредувачки состав.

Исто така, Филозофскиот факултет се јавува во улога на издавач или коиздавач и на следниве 10 списанија со меѓународни уредувачки одбори:

- *Филозофија*
- *Меѓународно списание за образование, истражување и обука*
- *Историја*
- *Македонска историска ревија*
- *Folia Archeologica Balkanica*
- *Жива антика*
- *Психологија: наука и практика*
- *Социолошка ревија*
- *Безбедносни дијалози*
- *Ревиија за социјална политика*
- *Дефектолошка теорија и практика*

Три од овие списанија – *Безбедносни дијалози*, *Ревиија за социјална политика* и *Дефектолошка теорија и практика* се индексирани во EBSCO и во повеќе други електронски бази на научни трудови.

Во истиот период, Филозофскиот факултет во Скопје се јавува како издавач на вкупно 86 научни и стручни публикации од различни видови – учебници, монографии, зборници на трудови од домашни и меѓународни научни конференции и преводи на научни дела.

12. ФИНАНСИРАЊЕ

Факултетот остварува приход по основа на средства од Министерството за образование и наука (буџетска сметка) и средства од студенти, научно-истражувачки и апликативни проекти и други донации (сопствена сметка).

13.1. Приходи

Во следната табела се прикажани податоците за приходите на Факултетот на буџетската сметка за периодот од 2016 до 2020 година.

Табела 43. Приходи на Факултетот на буџетската сметка

Приходи од МОН	Година					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Буџет за плати	74616957	73431073	73308959	75268273	77200213	373825475
Истражувачки проекти	2682394	2827538	252934	/	531924	6294790
Приходи за други намени (режиски трошоци и сл.)	7986727	8618047	6540247	15459109	5681904	44286034
Вкупно	85286078	84876658	80102140	90727382	83414041	424406299

Од податоците во табелата може да се заклучи дека од вкупниот износ буџетски средства добиени во изминатиот период (424.406.299 денари), 88,08% (373.825.475) отпаѓаат на средствата за плати, 1,48% (6.294.790) на истражувачки проекти, а 10,44% (44.286.034) - на приходи за други намени (режиски трошоци, итн.). Овој сооднос е нагледно прикажан на графиконот 53.

Дистрибуција на приходите од буџетските средства

Графикон 53. Дистрибуција на приходите од буџетските средства

Како што може да се види од следниот графикон, во изминатиот период, годишниот приход на буџетската сметка на Факултетот достигнал највисок износ во 2019 година (90.727.382 денари), а најмал во 2018 година (80.102.140 денари).

Графикон 54. Тренд на приходите од буџетски средства

Што се однесува до сопствените приходи во периодот што е предмет на самоevaluација, тие се прикажани во следната табела.

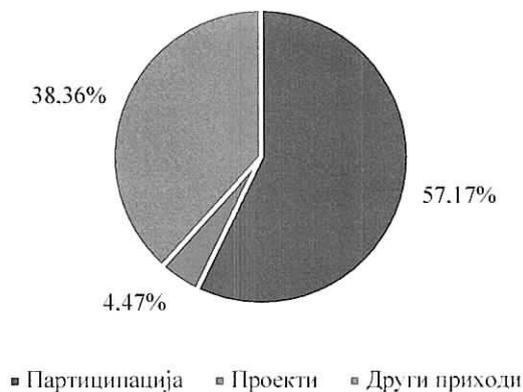
Табела 44. Приходи на Факултетот од сопствени средства

Сопствени приходи	Година					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Партиципација	47710928	46964469	46375996	44117144	40276188	225444725
Приходи од проекти	3911898	5158536	2137337	3153627	3269126	17630524
Други извори на приход	37275789	30442046	25230593	28811157	29500511	151260096
Вкупно	88898615	82565051	73743926	76081928	73045825	394335345

Од вкупниот износ на сопствените приходи акумулирани во изминатиот период од сопствени средства (394.335.345 денари), 57,17% (225.444.725) се приходи од

партиципација на студентите, 4,47% (17.630.524) од проекти, а 38,36% (151.260.096) – од други извори на приход. Овој сооднос е нагледно прикажан на графиконот 55.

Дистрибуција на приходите од сопствени средства

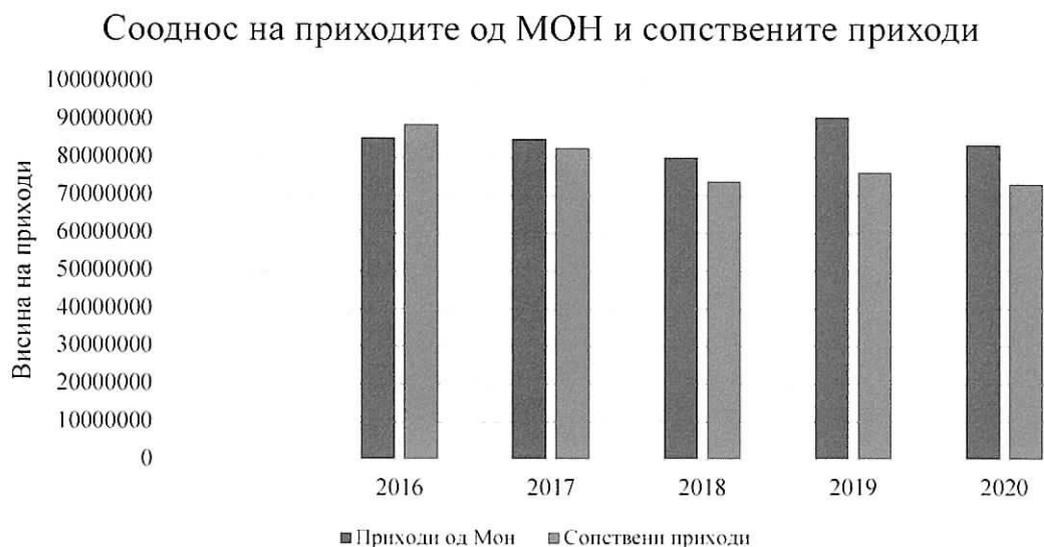
Графикон 55. Дистрибуција на приходите од сопствени средства

Како што може да се види од графиконот 56, сопствените приходи достигнуваат највисок износ во 2016 година (88.898.615 денари), а најниска во 2020 година (73.045.825 денари).

Графикон 56. Тренд на приходи од сопствени средства

Соодносот на приходните од МОН и сопствените приходи за изминатиот период по години е нагледно прикажан на следниот графикон.

Графикон 57. Сооднос на приходите од МОН и сопствените приходи

13.2. Расходи

Што се однесува до расходите на Факултетот во периодот на кој се однесува самоевалуацијата, нивната дистрибуција по категории и по години е прикажана во табелата во продолжение.

Табела 45. Расходи од буџетските средства

Расходи од буџетските средства	Година					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Плати и надоместоци	74616957	73431073	73308959	75268273	77200213	373825475
Трошоци за конференции и научни трудови	142757	144000	143904	187029	286041	903731
Проекти	2682394	2827538	252934	/	531924	6294790
Опрема и други капитални инвестиции	/	2727889	598260	9499671	/	12825820
Комунални услуги,	7394483	5563524	5655203	5596993	4759623	28969826

греење, комуникации и транспорт						
Други трошоци	4759623	182634	142880	175416	636240	1586657
Вкупно	85286078	84876658	80102140	90727382	83414041	424406299

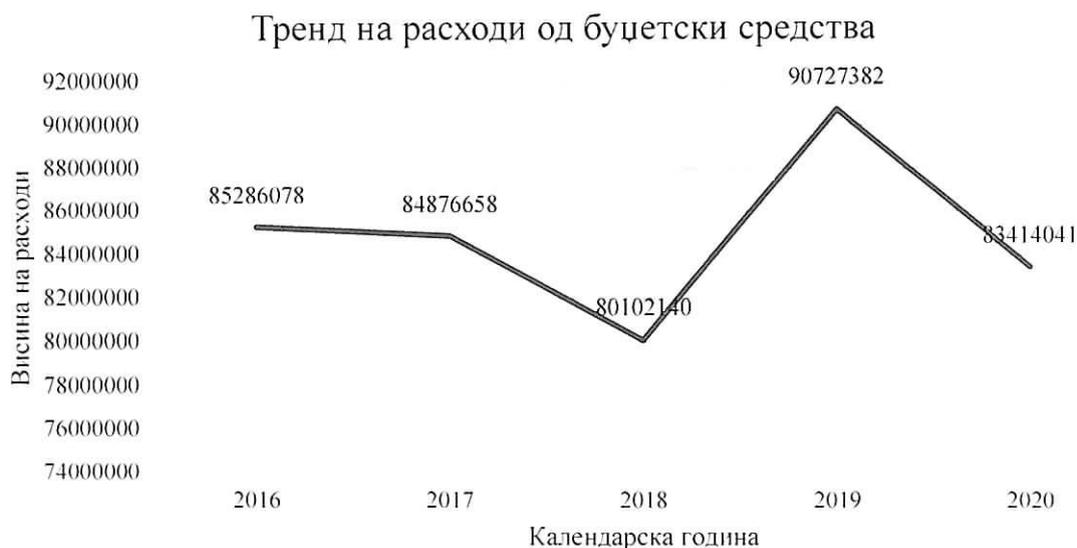
Од вкупниот износ расходи од буџетските средства за сите пет години (424.406.299 денари), 88,08 % (373.825.475 денари) се потрошени за плати и надоместоци, 0,21% (90.3731 денари) се трошоци за конференции и научни трудови, 1,48% (6.294.790 денари) – за проекти, 3,02 % (12.825.820 денари) за опрема и други капитални инвестиции, 6,83% (28.969.826 денари) за комунални услуги, греење, комуникации и транспорт, и 0,38% (1.586.657 денари) отпаѓаат на други трошоци. Овој сооднос е нагледно прикажан на графиконот 58.

Дистрибуција на расходите од буџетски средства

Графикон 58. Дистрибуција на расходите од буџетски средства

Како што е нагледно прикажано во графиконот 59, расходите од буџетските средства биле најниски во 2018 година (80.102.140 денари), а највисоки во 2019 година (90.727.382 денари).

Графикон 59. Тренд на расходи од буџетски средства

Во следната табела се прикажани расходите од сопствените средства на Факултетот за периодот 2016 – 2020 година.

Табела 46. Расходи од сопствени средства

Расходи од сопствени средства	Година					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Плати и надоместоци	29050573	27822811	26014594	25233510	23029096	131150584
Договорни услуги	22828776	21160803	19392719	18742816	20080339	102205453
Проекти	2746251	4125552	1466993	2276934	2569857	13185587
Опрема и други капитални инвестиции	1634896	3178196	1636628	2729834	2094306	11273860
Комунални услуги, греење, комуникации и транспорт	4235977	5201871	2200223	1864517	1480468	14983056
Материјални трошоци	3357857	3008708	2666079	1890334	1561263	12484241
Други трошоци	18331297	13146529	15251719	15416570	14015778	76161893
Вкупно	82185627	77644470	68628955	68154515	64831107	361444674

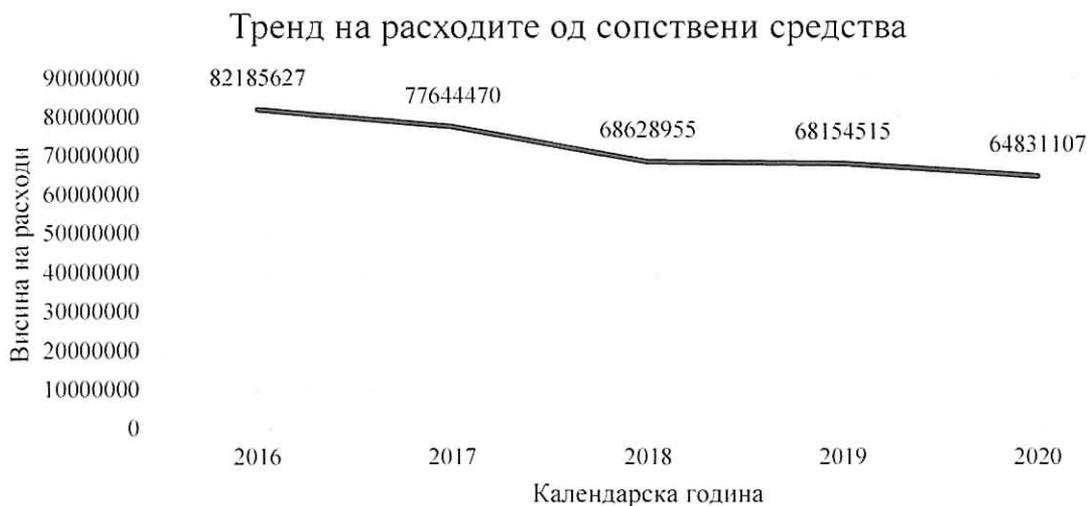
Од вкупно потрошените 361.444.674 денари како расходи од сопствени средства, на плати и надоместоци отпаѓаат 36,28% (131.150.584 денари), на договорни услуги – 28,28% (102.205.453 денари), на проекти – 3,65% (13.185.587), на опрема – 3,12% (11.273.860 денари), на комунални услуги – 4,15% (14.983.056 денари), на материјални трошоци – 3,45% (12.484.241 денари) и на други трошоци – 21,07% (76.161.893 денари). Овој сооднос е нагледно прикажан на графиконот 60.

Дистрибуција на расходите од сопствени средства

Графикон 60. Дистрибуција на расходите од сопствени средства

Како што може да се види од следниот графикон, тие биле најголеми во 2016 година (82.185.627 денари), а потоа бележат постепено опаѓање, сè до најниската точка во 2020 година (64.831.107 денари).

Графикон 61. Тренд на расходите од сопствени средства

На следниот графикон е прикажан соодносот на расходите од буџетските и од сопствените средства за секоја година.

Графикон 62. Сооднос на расходи од буџетски и од сопствени средства

Сумарниот преглед на вкупните приходи (по сите основи), вкупните расходи (по сите основи) и разликата меѓу нив е претставен во табела 47.

Табела 47. Вкупни приходи и расходи по сите основи за периодот 2016 – 2020

	Година					Вкупно
	2016	2017	2018	2019	2020	
Вкупни приходи	174184693	167441709	153846066	166809310	156459866	818741644
Вкупни расходи	167471705	162521128	148731095	158881897	148245148	785850973
Разлика	6712988	4920581	5114971	7927413	8214718	32890671

13.3. Резиме и споредба со претходната самоевалуација

Од прикажаните податоци може да се заклучи дека двата столба на финансирањето на Факултетот – од буџетските и од сопствените средства играат значаен и приближно рамнправен глобален удел во функционирањето на Факултетот. Во изминатите пет години, буџетските средства учествувале во вкупните приходи на Факултетот со 51,84%, а сопствените средства – со 48,16%, со тоа што сопствените приходи биле најголеми во 2016, а буџетските – во 2019 година. Споредбата со податоците што се достапни од извештајот од претходната самоевалуација укажува на тренд на зголемување на процентуалното учество на сумата за плати во вкупниот буџетски прилив. Така, додека во 2014 и 2015 година просечното учество на буџетот за

плати и надоместоци во вкупните буџетски средства изнесувало 82,37%, во периодот 2016-2020 година тој процент изнесува 88,08%.

IV. ОЦЕНКА НА СОСТОЈБАТА: АНАЛИЗА НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ НА ФУНКЦИОНИРАЊЕТО НА ИНСТИТУЦИЈАТА (SWOT АНАЛИЗА)

Врз основа на податоците и сознанијата изнесени во претходните сегменти од Извештајот, во продолжение се резимирани клучните констатации што ги сугерира нивната анализа. Тие ќе бидат претставени во форма на SWOT анализа (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats), во која ќе бидат посочени аспектите што од страна на Комисијата за самоевалуација се воочени како силни и како слаби страни на функционирањето на институцијата во конкретните услови, заедно со можностите кои се укажуваат, како и со заканите, односно потенцијалните проблеми што се отвораат во постојната ситуација.

1. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

а) Силни страни

- Современи студиски програми, изработени согласно барањата на ЕКТС
- Широк дијапазон на избор на студиски програми на сите циклуси и континуирано интересирање на студентите за запишување на поголемиот дел од нив
- Соодветност на предметните содржини и часовите на целите на студиските програми и висок степен на нивно остварување
- Редовно и систематско користење на методите за континуирана проверка на знаењата
- Генерално задоволителна покриеност на предметите со учебници и учебни помагала и достапност на литературата
- Реализација на завршен дипломски испит кој придонесува за комплетно оформување на стручниот профил
- Засилено користење на современите информациско-комуникациски технологии во наставниот процес
- Обезбеденост на пристап кон електронски ресурси
- Генерално солидни просторно-технички и материјални услови за одвивање на наставно-образовниот процес
- Фреквентно консултирање на наставниците за потреба од набавка на нова литература
- Компетентен и реномиран наставен кадар, баран и ангажиран и на други факултети во рамки на УКИМ, како и на други високообразовни институции во земјата и во странство
- Висок степен на респект и доверба во односите студенти-наставници
- Брза и успешна реакција на Факултетот на ситуацијата со пандемијата и обезбедување алатки, ресурси и обуки за непречено одвивање на наставата во вонредни услови
- Вклученост на студентите во сите облици на дејноста на Факултетот преку Факултетското студентско собрание
- Голем број разновидни студентски активности од научен, културен, спортски и општествен карактер
- Грижа за потребите на студентите со погреченост
- Олеснетост на процесот на анкетирање и опфатеност на најголем број студенти со електронската анкета преку системот Iknow

б) Слаби страни

- Континуирано осипување на наставно-научниот кадар, поради малиот број вработувања на нови лица, односно поради неможноста за пополнување на испразнетите места на пензионираните наставници
- Немање соработнички кадар (асистенти) и изведување на најголем број од вежбите од страна на професорите
- Немоžност за континуирано изградување на наставно-научен подмладок, поради недостиг од помлади соработници
- Значителна оптовареност на наставниот кадар на Факултетот, изразена преку големиот фонд неделни часови на сите институти
- Тешко остварливи услови за ангажирање демонстратори
- „Преклопување“ на програми акредитирани во различни години и зголемување на бројот на предмети и ангажманот кај некои наставници во текот на секој семестар
- Нецелосна покриеност на наставата со лица избрани во соодветни области и потреба од анагажирање надворешни лица во наставата и комисијско изведување на испити
- Намалување на бројот на новозапишани студенти, особено на првиот циклус, и неисполнување на предвидените квоти за упис на голем дел од студиските програми
- Големи разлики во интересот за студирање на одделните студиски програми што ги нуди Факултетот
- Голема диспропорција на соодносот на бројот на активни студенти и на наставници меѓу институтите и дополнителна оптовареност во работата со голем број студенти на некои институти
- Недоволно релевантна практична настава за стручниот профил на некои од студиските програми
- Недоволна вклученост на студентите во консултирање за потребите и набавката на литература во библиотеките
- Проблеми со просторните можности во кои се одвива наставата на одделни институти, каде што бројот на студенти е поголем
- Непостоење на единствена читална со продолжено работно време
- Недоволна обезбеденост со современи технички средства (особено преносни компјутери) и друг тип опрема за изведување на наставата
- Постојење на извесни недостатоци во техничката и логичката опременост на Факултетот и обученоста на наставниот кадар за настава на далечина во услови на пандемија и други вонредни ситуации
- Немоžност на дел од студентите континуирано да ја следат онлајн наставата поради недостаток на опрема и/или стабилна интернет врска
- Недоволна функционалност на системот Iknow во определени аспекти и потреба од негово поголемо приспособување кон потребите и барањата на корисниците
- Немање објективен увид во редовноста на посетувањето на наставата од страна на студентите опфатени со системот на масовно и задолжително електронско анкетирање
- Отежнато изведување настава и испити во онлајн-форма, особено во групи со голем број студенти

- Занемарување на компаративните предности на класичната настава со физичко присуство

в) Можности

- Креирање на наставни програми што излегуваат во пресрет на диференцираните интересирања на студентите и на современите општествени потреби, во соработка со Центарот за кариера и со други општествени чинители
- Можност за соработка со други институции во реализација на наставата и на практичната работа на студентите
- Можности за мобилност на студентите и за остварување професионални контакти со потенцијалните работодавачи уште во периодот на студирањето
- Осмислување на програми и активности за доживотно образование и привлекување на поширок круг заинтересирани од различни возрасти за проширување и надградување на своето образование
- Преземање активности за поттикнување (промотивни активности, стипендирање итн.) на запишувањето на студенти со висок научен потенцијал, особен на студиските програми од темелните хуманистичко-општествени дисциплини на кои вообичаено се запишуваат помал број студенти
- Искористување на ситуацијата со пандемијата како можност за интензивирање на постојните активностите за развој на учењето на далечина (инфраструктура, ресурси, обуки, итн.)
- Создавање систем за брза реакција на вонредни околности и продолжување на наставниот процес и кога наставата со физичко присуство е оневозможена од објективни околности

г) Закани

- Промена на старосната структура на наставниот кадар и доминација на категоријата редовни професори, поради недостаток на помлади соработници
- Ускратена можност за систематско развивање на млад наставен кадар во континуитет, под менторство и соработка со постарите професори и колеги
- Редуцирање на научноистражувачката активност поради преголема оптовареност со настава и административни обврски на мнозинството од кадарот
- Отежнатост на практично реализирање на големата понуда на студиски програми поради постепеното намалување на наставниот кадар
- Расцепкување на студентите на голем број студиски програми (особено на втор циклус), што го отежнува создавањето групи за одржување настава со предавања
- Неповолни демографски трендови, кои влијаат на намалувањето на бројот на запишани студенти со текот на годините
- Зголемена конкуренција во сферата на високото образование, особено на приватните високообразовни институции, и понуда на слични студиски програми на други универзитети во земјата
- Опасност од деградирање на статусот на хуманистичките дисциплини поради пренагласување на критериумот на конјунктурата и пазарната валоризација на стручните профили

- Опасност од правна несигурност поради честите измени во законската регулатива што се однесува на високото образование и непостоење на конзистентна и долгорочна стратегија за негов развој
- Сложен и релативно бавен систем за акредитирање и реакредитирање на студиските програми, кој може да предизвика застој во континуираното одвивање на наставно-образовниот процес на некои студиски програми

2. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

а) Силни страни

- Обемна научноистражувачка дејност на наставниот кадар – висок број публикувани трудови и учества на домашни и меѓународни конференции и проекти
- Баланс меѓу индивидуалниот и колективниот аспект на научноистражувачката дејност (трудови со индивидуално авторство и со коавторство)
- Висок број трудови објавени во референтни публикации
- Раст на бројот на објавени учебници и монографии, особено во периодот на пандемијата Ковид 19
- Тренд на пораст на организирање научни настани од различен вид
- Богата издавачка дејност на Факултетот (списанија, монографии, учебници, зборници, преводи)
- Финансиска поддршка од страна на Факултетот за учество на домашни и на меѓународни собири и за печатење на трудови на наставниот кадар
- Учество на Факултетот како носител и како партнер на домашни и на меѓународни проекти и организатор на голем број домашни и меѓународни настани
- Обезбедување пристап до бази на научни публикации од страна на Факултетот (ризници на трудови, истражувачки е-ресурси)
- Процес на дигитализација на библиотечниот фонд

б) Слаби страни

- Опаѓање на вкупниот број публикации низ периодот на кој се однесува самовалуацијата
- Недоволност на обезбедената финансиска поддршка од Факултетот и од другите институции (Универзитетот, МОН) за целосно покривање на трошоците за учество на престижни конференции и објавување во меѓународни публикации со фактор на влијание
- Недоволност на обезбедените електронските ресурси за покривање на сите потреби од литература за врвно ниво на научноистражувачката дејност

в) Можности

- Ангажирање на студенти на втор и на трет циклус како соработнички кадар во научно-истражувачки проекти
- Соработка со други институции и странски универзитети во реализација на наставата и истражувањата

- Развивање на обемна и функционална мрежа на алумни и искористување на потенцијалот за соработка со нејзините членови
- Зголемување на квалитетот на научноистражувачката дејност преку поддршката од Факултетот и другите институции (Универзитетот, МОН, итн.)
- Зголемување на домашната и на меѓународната афирмација и видливост на Факултетот и на неговите наставници преку интензивирање на нивното присуство во глобалниот електронски простор

г) Закани

- Запирање на позитивните трендови на раст на бројот на домашни и меѓународни собири поради ситуацијата со пандемијата Ковид 19
- Слабење на интересот за учество на домашните научни настани
- Постепено редуцирање на научноистражувачката дејност поради оптовареноста на наставниот кадар со наставни и административни обврски, како и поради недостаток на финансиски средства што се неопходни за реализирање на истражувања кои доведуваат до постигнување меѓународно релевантни и влијателни научноистражувачки резултати
- Постоење на „предаторски“ списанија кои ја злоупотребуваат потребата на наставниот кадар за објавување трудови со меѓународна димензија и не обезбедуваат реален, туку само привиден квалитет

3. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

а) Силни страни

- Голем број Еразмус договори со партнерски универзитети и учество во CEEPUS мрежи
- Зголемена мобилност на наставниот кадар и на студентите преку програмите Erasmus + и CEEPUS
- Воведување нови форми на меѓународна соработка (Меѓународна недела на Филозофскиот факултет)
- Организирани студиски посети на странски универзитети
- Интензивирање на домашната и меѓународната мобилност, особено на наставниот кадар
- Финансиска поддршка за Факултетот за формите на меѓународна соработка (организирање и учества на меѓународни конференции, летни школи итн.)

б) Слаби страни

- Комплексни процедури за аплицирање и логистичка поддршка за добивање и реализирање на меѓународни проекти
- Забавување на позитивните трендови на формите на меѓународна соработка поради ситуацијата со пандемијата Ковид 19

в) Можности

- Вклучување на Факултетот во светските научноистражувачки трендови

- Воведување на новите сознанија и современите наставни и научноистражувачки методи во работата на Факултетот
- Афирмација на резултатите од работата на неговите наставници, соработници и студенти на меѓународен план
- Проширување на мрежата на професионални контакти и соработници

г) Закани

- Тенденција на голем број квалитетни студенти идната академска кариера да ја реализираат во земјите на остварената мобилност (феноменот на „одлив на мозоци“)
- Редуцирање на научните настани со физичко присуство, особено на оние од меѓународен карактер, како резултат на ситуацијата со пандемијата Ковид 19

4. ФИНАНСИРАЊЕ

а) Силни страни

- Постојан прилив на средства од МОН
- Прилив на средства врз основа на партиципација за студирање (на сите три циклуси)
- Дополнителен прилив на средства од научноистражувачки проекти

б) Слаби страни

- Тешкотии заради неможност да се предвидат прекини во студирањето и благовремено да се испланира ангажирањето на наставниот кадар на вториот и на третиот циклус (непочитување на роковите за изработка на магистерски и докторски тези, проблеми во конституирањето на групите студенти за изборните предмети итн.)
- Ограничени можности за автономно располагање со средствата остварени од сопствени приходи

в) Можности

- Привлекување странски студенти преку студиски програми на втор и на трет циклус на англиски јазик

г) Закани

- Задоцнето плаќање на обврските и застој во функционирањето на Факултетот
- Одлив на дипломирани студенти на постдипломски студии на други универзитети

V. ПРЕПОРАКИ ЗА НАДМИНУВАЊЕ НА ПОСТОЈНИТЕ СЛАБОСТИ

Врз основа на изведените анализи во врска со поединечните аспекти на самоевалуацијата, Комисијата ги предлага следните мерки и активности за надминување на воочените слабости во функционирањето на Филозофскиот факултет:

- > **Преземање систематски активности**, во координација со релевантните универзитетски и државни институции, **за надминување на недостигот од наставен, соработнички и административен кадар и обезбедување нови вработувања**. Овој недостиг, од една страна, го отежнува функционирањето на Факултетот во сите сегменти на неговата дејност, а од друга, го оневозможува континуираното изградување на научно-наставниот подмладок и постепеното заменување на пензионираните наставници со кадри со високо развиени наставно-научни компетенции. На тој начин, оваа ситуација сериозно го загрозува сегашното функционирање, како и идниот развој на институцијата.
- > **Водење сметка за нерамномерната оптовареност на наставниците** изразена преку соодносот на бројот на наставници и активни студенти меѓу институтите и, паралелно со напорите за обезбедување кадровски засилувања, **изнаоѓање интерни механизми за финансиска компензација на зголемениот обем на работа кај вонредно оптоварените наставници**.
- > **Залагање за намалување на оптовареноста со настава, изразена преку големиот фонд неделни часови**, со цел да се овозможи поинтензивно занимавање на наставно-научниот кадар со научноистражувачка дејност на домашно и на меѓународно ниво.
- > **Обезбедување на финансиски надоместок за ангажманот на демонстраторите или други форми на финансиска помош при нивното студирање**.
- > При новите акредитации на студиските програми, **водење сметка за реалните кадровски капацитети што стојат на располагање за реализирање на понудата на предмети и на студиски програми**, со цел да се избегне акумулирањето на голем број предмети по наставник и да се води сметка за законските ограничувања на максималниот број предмети во семестар што може да ги држи еден наставник.
- > **Дополнително истражување на причините за намалување на бројот на новозапишани студенти во последните години**. Доколку за тој тренд, освен објективните околности (неповолните демографски трендови, зголемената конкуренција во високообразовниот просотор, итн.) се утврдат причини што **зависат од аспектите на дејноста на самиот Факултет, потребно е преземање мерки за надминување на воочените слабости**, како и понатамошни продолжување на **промотивните активности** на Факултетот во постојните и во нови форми.
- > **Водење сметка за рамнотежата меѓу настојувањето да се креираат стручни профили што ќе ги задоволуваат постојните и динамични барања на пазарот на трудот, и стимулирањето на развојот на профилите од хуманистичките**

дисциплини кои, иако не се директно пазарно конјунктурни, се од клучно значење за обликувањето на трајните духовни и културно-историски вредности и нивно пренесување низ генерациите во сложените услови на современиот свет.

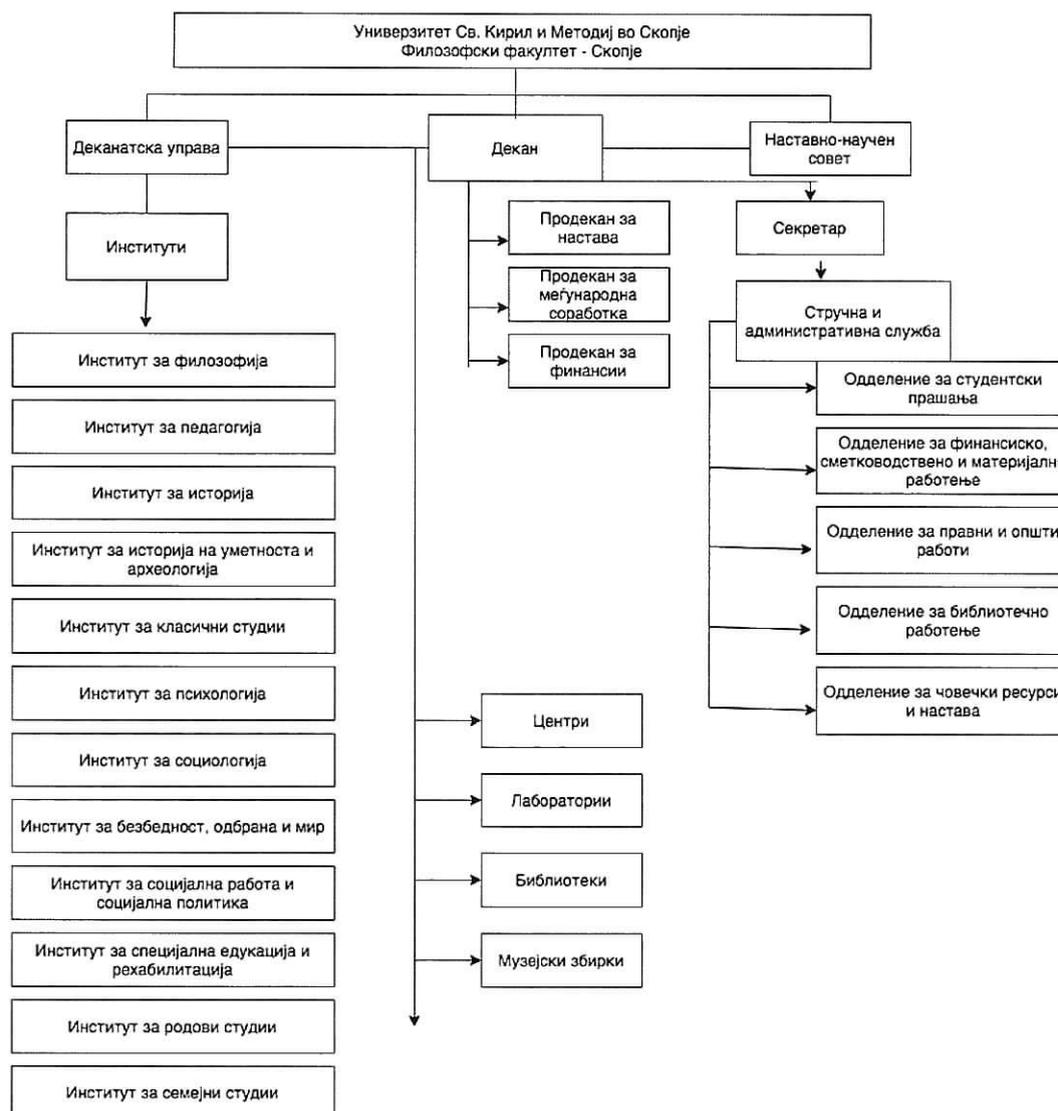
- > **Активирање на програми за континуирано образование и доживотно учење** – обуки за практичари, специјалистички курсеви, семинари, советувања, итн.
- > Продолжување на **развирањето образовни технологии за помош на учењето на лицата со попреченост** и натамошно **приспособување на просторните услови** за користење од нивна страна
- > **Продолжување и засилување на поддршката на Факултетот на научноистражувачката дејност и меѓународната соработка** во која се вклучени наставниците и студентите, и настојување да се обезбеди што поголема финансиска поддршка за овие активности од Универзитетот, МОН и други релевантни институции и фактори, особено преку **зголемени издвојувања од буџетските средства за научна и високообразовна дејност.**
- > **Зголемување на видливоста и влијателноста** на научноистражувачкиот кадар преку објавување трудови во престижни публикации.
- > Продолжување и интензивирање на соработката со партнерските и со други странски универзитети и **развирање програми на англиски јазик** што би **привлекле квалитетни студенти од странство.**
- > Изградба на **функционална мрежа од алумни** и инкорпорирање на нивниот потенцијал и научноистражувачки резултати, мрежи од контакти, итн. за **поттикнување на домашната научна дејност и за нејзина меѓународна афирмација.**
- > **Обезбедување претплата на Факултетот на бази на научноистражувачки податоци и ресурси** кои се најрелевантни за дејноста на неговите наставници и набавка на лиценцирани софтвери потребни за наставно-образовната и научната работа.
- > **Продолжување на развојот на инфраструктурата, логистиката и опремата за настава од далечина**, преку: зголемување бројот и квалитетот на техничката опрема со која располага Факултетот и **обезбедување на секој наставник со технички средства** (лаптоп компјутери или таблети со потребните перформанси) за најзино успешно и квалитетно реализирање; обезбедување стабилен и брз интернет; проширување на тимот за техничка поддршка; обезбедување континуитет на користењето на платформите и алатките за онлајн настава и соодветни обуки за нив; помош на студентите што немаат материјални можности да набават техничка опрема за учење на далечина, итн.
- > **Обезбедување подобри услови за реализирање на наставата со физичко присуство**, преку подобрување на постојните просторни услови и фиксната опрема во училниците, како и со искористување на нејзиниот целокупен

наставно-образовен потенцијал и на можностите што се ускратени со одвивањето на наставата од далечина.

- > **Продолжување со дигитализација на библиотечниот фонд и збогатувањето на ризниците на научни трудови.**
- > **Подобрување на функционалностите на системот Iknow во функција на оптимизирањето на административните процеси на факултетот, вклучително и собирањето и организирањето на податоците потребни за самоевалуацијата.**
- > **Покренување дискусија за унапредување на моделот на студентското анкетање и за статусот и импликациите на резултатите од студентската перцепција на квалитетот на наставата.**
- > **Спроведување внимателна анализа на оценките и коментарите на студентите регистрирани при анкетата за самоевалуација, преземање мерки за надминување на слабостите во наставата што ќе се идентификуваат како објективно постојни врз основа на нивните укажувања, и следење на трендот на развој на посочените аспекти во следните циклуси на самоевалуација.**
- > **Заедничко дефинирање приоритети и начини на користење на приходите од сопствените средства со кои Факултетот може да располага и обезбедување соодветна финансиска валоризација на придонесот на наставниците од сите сегменти од дејноста на Факултетот.**

VI. ПРИЛОЗИ

Прилог 1. Структура на Факултетот (органограм)

Прилог 2: Студиските програми во периодот од 2016/17 до 2020/21

Институт за филозофија

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Филозофија	2013/14	2017/18
	Филозофија	2018/19	2022/23
ВТОР	Филозофија	2013/14	2017/18
	Филозофија	2019/20	2023/24
ТРЕТ	Докторски студии од подрачјето на хуманистичките науки од полето филозофија	2014/15	2016/17
	Докторски студии од подрачјето на хуманистичките науки од полето филозофија	2019/20	2023/24

Институт за педагогија

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Педагогија	2013/14	2017/18
	Педагогија	2018/19	2022/23
	Андрагогија	2017/18	2021/22
ВТОР	Педагогошки науки	2013/14	2018/19
	Педагошки науки	2019/20	2023/24
	Менаџмент во образованието	2013/14	2018/19
	Менаџмент во образованието	2019/20	2023/24
ТРЕТ	Педагогија	2015/16	2017/18
	Педагогија	2019/20	2023/24

Институт за историја

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Историја	2013/14	2017/18
	Историја	2018/19	2022/23

	Историја со архивистика	2013/14	2017/18
	Историја со архивистика	2018/19	2022/23
ВТОР	Историја и архивистика	2013/14; 2019/20	2017/2018; 2023/24
	Историја	2013/14	2017/18
ТРЕТ	Докторски студии од подрачјето на хуманистичките науки од полето историски науки	2018/19	2022/23

Институт за историја на уметноста и археологија

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Историја на уметност	2013/14	2017/18
	Историја на уметност	2018/19	2022/23
	Археологија	2013/14	2017/18
	Археологија	2018/19	2022/23
ВТОР	Историја на уметност	2013/14	2017/18
	Историја на уметност	2019/20	2023/24
	Археологија	2013/14	2017/18
	Археологија	2019/20	2023/24
ТРЕТ	Историја на уметност и археологија	2013/14	2017/18
	Историја на уметност и археологија	2018/19	2022/23

Институт за класични студии

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Класична филологија со антички студии / византологија	2013/14	2017/18
	Старогрчки јазик и античка книжевност со македонски јазик или со француски јазични студии или со француски книжевно-културолошки студии	2013/14	2017/18
	Латински јазик и античка книжевност со македонски јазик или со француски јазични студии или со француски книжевно-културолошки студии	2013/14	2017/18
	Класична филологија со антички студии / византологија	2018/19	2022/23

	Старогрчки јазик и античка книжевност со македонски јазик или со француски јазични студии или со француски книжевно-културолошки студии	2018/19	2022/23
	Латински јазик и античка книжевност со македонски јазик или со француски јазични студии или со француски книжевно-културолошки студии	2018/19	2022/23
ВТОР	Класична филологија со византологија	2019/20	2023/24
	Античка книжевност и византологија	2019/20	2023/24
	Класични јазици и микенологија	2019/20	2023/24
ТРЕТ	Класична филологија/Класична и византиска книжевност	2014/15	2016/17
	Класична филологија/Класична и микенска филологија	2014/15	2016/17

Институт за психологија

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Психологија	2013/14	2017/18
	Психологија	2018/19	2022/23
ВТОР	Психологија	2013/14	2017/18
	Психологија	2019/20	2023/24
ТРЕТ	Психологија	2014/15	2016/17
	Психологија	2017/18	2019/20
	Психологија	2020/21	2022/23

Институт за социологија

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Социологија	2013/14	2017/18
	Социологија	2018/19	2022/23
ВТОР	Социологија	2013/14	2017/18
	Социологија	2019/20	2023/24
	Европски студии за интеграција	2013/14	2018/19
	Европски студии за интеграција	2019/20	2023/24
ТРЕТ	Социологија	2014/15	2016/17
	Социологија	2018/19	2020/21

Институт за безбедност, одбрана и мир

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Безбедност, одбрана и мир	2018/19	2022/23
	Приватна и корпоративна безбедност	2017/18	2021/22
ВТОР	Безбедност	2019/20	2023/24
	Стратегиски и одбранбени студии	2019/20	2023/24
	Мир	2019/20	2023/24
	Корпоративна безбедност и безбедносен менаџмент	2018/19	2022/23
ТРЕТ	Безбедност, одбрана и мир	2018/19	2020/21

Институт за социјална работа и социјална политика

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Социјална работа и социјална политика	2013/14	2017/18
	Социјална работа и социјална политика	2018/19	2022/23
ВТОР	Социјална работа и социјална политика	2013/14	2017/18
	Социјална работа и социјална политика	2019/20	2023/24
	Социјален менаџмент	2013/14	2017/18
	Социјален менаџмент	2019/20	2023/24
ТРЕТ	Социјална работа и социјална политика	2014/15	2017/18

Институт за специјална едукација и рехабилитација

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Специјална едукација и рехабилитација	2013/14	2017/18
	Специјална едукација и рехабилитација	2018/19	2022/23
ВТОР	Специјална едукација и рехабилитација	2013/14	2017/18
	Специјална едукација и рехабилитација	2019/20	2023/24

	Инклузивно образование	2013/14	2017/18
	Специјална едукација и рехабилитација – интелектуална попреченост и аутизам	2019/20	2023/24
	Специјална едукација и рехабилитација – оштетување на слухот	2019/20	2023/24
	Специјална едукација и рехабилитација – оштетување на видот	2019/20	2023/24
	Специјална едукација и рехабилитација – моторни нарушувања	2019/20	2023/24
	Специјална едукација и рехабилитација – специфични тешкотии во учењето	2019/20	2023/24
	Инклузивно образование	2019/20	2023/24
ТРЕТ	Дефектологија	2017/18	2019/20

Институт за родови студии

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Родови студии	2013/14	2017/18
	Родови студии	2018/19	2022/23
ВТОР	Родови студии	2017/18	2021/22
ТРЕТ	Родови студии	/	

Институт за семејни студии

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Семејни студии	2018/19	2022/23

Интердисциплинарни студиски програми

Циклус на студии	Назив на студиската програма	Година на започнување	Година на престанок
ПРВ	Меѓународни и интеркултурни студии	2017/18	2021/22
ВТОР	Интеркултурни студии	2012/13	2016/17
	Интеркултурни студии	2019/20	2023/24
	Интер-религиски студии (60 и 120 кредити)	2018/19	2022/23
	Меѓународни односи	2015/16	2019/20
	Меѓународни односи	2019/20	2023/24

	Менаџмент на човечки ресурси во општествените дејности	2015/16	2019/20
	Менаџмент на човечки ресурси во општествените дејности	2019/20	2023/24
	Студии по малолетничка деликвенција	2014/15	2018/19
ТРЕТ	Меѓународни односи и менаџирање на конфликти (180 и 240 кредити) – на англиски јазик	2013/14	2015/16
	Меѓународни односи и менаџирање на конфликти (180 и 240 кредити) – на англиски јазик	2016/17	2018/19

Специјалистички студии

Социјална работа во здравство	2014/15	2018/19
-------------------------------	---------	---------

Прилог 3: Специфични компетенции со кои се стекнуваат студентите преку остварувањето на целите на студиските програми по институтите

Институт	Специфични компетенции
Филозофија	<ul style="list-style-type: none"> - Поседување продлабочени знаења од областа на филозофијата и нејзините дисциплини (логика, онтологија, теорија на познанието, етика, естетика, историја на филозофијата, филозофска антропологија, филозофија на религијата, филозофија на политиката, филозофија на менаџерството итн.), како во историска, така и во систематска смисла; - Логички издржано мислење и прецизно идентификување и формулирање на комплексни и контроверзни проблеми во секој вид дискусија; - Владеење со специјализирана филозофска терминологија; - Способност за апстракција, анализа и конструкција на издржани аргументи; - Способност за водење општи и деталizирани дискусии, како и за наведување примери со цел да се поткрепи или да се оспори определено сфаќање; - Способност за разгледување на нови идеи и начини на размислување, како и за критичко преиспитување на претпоставките и методите во сопствените дисциплини; - Способност за водење расправи за најгорливите прашања на толерантен начин и уважување на соговорниците; - Интелектуална чесност во признавањето на силата на заклучоците до кои се доаѓа со внимателно проценување на релевантните аргументи; - Способност за тимска работа низ презентација на идеи и информации и колективно договарање за решенијата; - Способност филозофските познавања да се применат и врз проблемите кои се појавуваат во академската сфера; - Презентирање, во усна и писмена форма, на јасно и добро структурирано проценување на релевантните согледби; - Способност да се владее со информациите и аргументите на критички и авто-рефлексивен начин; - Вештини за распоредување на времето и приоритетите на активностите.

Педагогија	<ul style="list-style-type: none"> - Да изгради дефинирани сетови на компетенции од областа на воспитанието и образованието, кои треба да ги поседува дипломираниот педагог за да може успешно да се вклопи на пазарот на трудот; - Да овозможи студентот паралелно да изучува научни дисциплини и програмски подрачја; - На студентот му дава можност за избор и специјализација во определена во определена педагошка сфера во зависност од неговиот интерес и афинитет; - Стекнување на компетенции преку избор на предмети и група на предмети од предучилишното, училишното, андрагошкото и социјално-педагошкото подрачје; - Обезбедување на мобилност за стекнување на додатни компетенции на дефинираниот профил во земјата и странство; - Создава можност за реализација на концепт на доживотно учење.
Историја	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстрирање на научни и продлабочени знаења од теоријата на историските и архивистичките науки; - Примена на современи теоретски и филозофски концепции во толкувањето на историските процеси, појави и дејности на историските личности; - Практична работа во архиви и работа во други институции иматели на историски документи; - Теренско истражување; - Критичка анализа на документи од различна провениенција; - Продлабочена анализа на објавените историографски и архивистички трудови; - Вреднување на различните толкувања на историските појави и процеси со негување на интердисциплинарен и интеркултурен пристап; - Градење ставови и взаемно почитување на различните традиции, култури и етнички вредности; - Почитување и негување на националното и светското културно наследство; тимска работа и комуникациски вештини.
Историја на уметноста и археологија	<p>Препознавање, културно и хронолошко вреднување на археолошките остатоци и уметничките дела</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стилска и иконографска анализа на уметничките дела; - Галериско – музеолошко презентирање на археолошките артефакти и уметничките дела; - Пишување на уметничка критика, изготвување на археолошка документација и презентации.
Класични студии	<ul style="list-style-type: none"> - Знаења од областа на класичната филологија, старогрчкиот јазик, латинскиот јазик, античката

книжевност, византологијата, дидактиката на класичните јазици, како и од областа на историјата на стариот век и класичната археологија на елементарно ниво;

- Познавање на елементите и обележјата на античката култура (јазични, книжевни, општествено-историски димензии);

- Препознавање и разликување разни специфичности на класичните јазици (дијалекти, заемки, надворешни влијанија итн.);

- Ги разбира лексичките, семантичките, фонетските, морфолошките, синтаксичките, правописните, социолингвистичките аспекти на еволуцијата на класичните јазици;

- Ги разбира основните текови, карактеристики и претставници на старогрчката, римската и византиската книжевност;

-Знаења од областа на историјата и теоријата на старогрчката, римската, византиската книжевност;

- Ги разбира особеностите на книжевните родови и жанрови;

- Ја познава и разбира методологијата на научното истражување во областа на античката и византиската култура;

-Знаења за креативно дизајнирање и редирање на воспитно образовната средина;

-Знаења за индивидуален пристап во реализирање на активностите со учениците;

-Ја познава методологијата на воспитно-образовната работа во основните и средните училишта;

-Може да чита, анализира и толкува оригинални текстови на старогрчки и латински јазик;

-Стектатите знаења може да ги примени при препев и превод на оригинални книжевни дела од старогрчки и латински на македонски јазик;

-Разбира, преведува и толкува писмен автентичен материјал од натписи и ракописи;

-Умее да ги примени стекнатите знаења во наставниот процес и развој на наставните содржини за предметите Старогрчки јазик, Латински јазик и Класичната култура и европската цивилизација;

-Располага со способност за прибирање информации, споредбена филолошка анализа и презентација на резултатите од анализата на различни пишани антички извори;

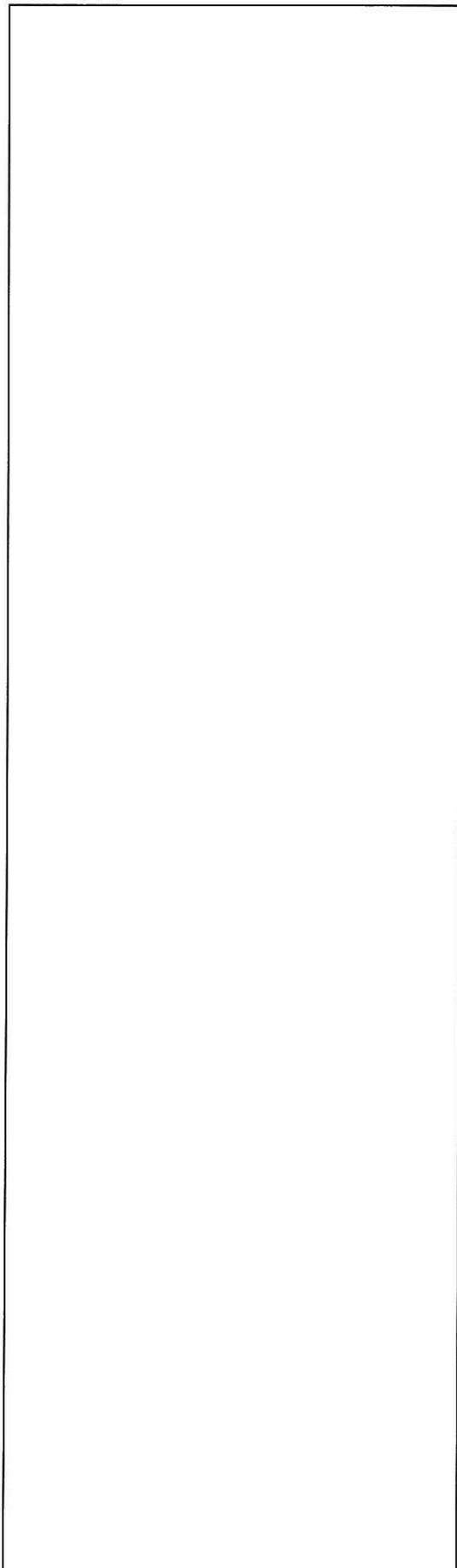
-Располага со вештини за критичко перцепирање на особеностите на книжевните родови и жанрови; располага со вештини за критичко перцепирање на античката и византиската книжевност низ методите на историско хронолошкиот приод;

	<p>- Знае да ги стави знаењата од областа на студирање во функција на компаративна анализа на современите културулошки и општествени текови и случувања;</p> <p>-Може да ги презентира стекнатите знаења и своитесогледувања пред стручната и нестручната јавност користејќи различни методи, вклучително и информатичка технологија;</p> <p>- Може да учествува во јавни дискусии и да дебатира за различни прашања од областа на класичната филологија, старогрчката и римската книжевност, античката култура, византологијата;</p> <p>Може да ги презентира стекнатите знаења од областа на класичната филологија, старогрчката и римската книжевност, античката култура, византологијата во наставниот процес;</p> <p>-Презема иницијатива и може да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење од областа на класичната филологија, старогрчката и римската книжевност, античката култура, византологијата со висок степен на независност.</p>
Психологија	<p>-Практично работење во сите видови воспитно-образовни установи, основни и средни училишта, специјални училишта, установи за образование на возрасни во својство на училишен/ предучилишен психолог;</p> <p>-Самостојно и компетентно истражување на проблеми во сите сфери на дејствување на поединците; планирање, дизајнирање и имплементирање на иновативни програми во установите во кои ја реализираат дејноста и успешна тимска работа со други стручњаци;</p> <p>-Планирање и анализа на развојот на образованието и негова поддршка;</p> <p>-Проценување и селекција на луѓето, проценување на ефикасноста во работата, развој на кариера, советување и личен развој, интеракција човек-машина, мотивација за работа, меѓучовечки односи на работа, промени во организацијата и развој, психолошки основи на водството и менаџментот, психологија на потрошувачот; стекнување знаења, вештини и професионални ставови кои го прават студентот компетентен за клиничка процена, превенција и истражување.</p> <p>Со усвојувањето на знаењата на студиска програма по психологија, се очекува од студентот да биде оспособен/а за следниве знаења, способности и вештини:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • држење настава по психологија во средно училиште, • статистичка анализа и интерпретација на квантитативни податоци, • разбирање на основните психички процеси и состојби и нивните нарушувања, • опишување и разбирање на личноста, • следење и поттикнување на психичкиот развој во различни возрасни периоди, • користење тестови (избор, задавање и интерпретација) за мерење на способности и особини на личноста за потребите на професионалната ориентација, селекција и психодијагностика, како и за истражувачки цели, • идентификување на лица со посебни потреби, следење и поттикнување на нивниот психички развој, • планирање и спроведување на емпириски истражувања и следење и разбирање на сознанијата од спроведените истражувања, • следење и толкување на однесувањето на луѓето во различни социјални контексти, • препознавање на основните особености на менталните растројства, • разбирање на превентивните, психодијагностичките и психотерапевтските пристапи во клинички и здравствен контекст, • разбирање и унапредување на начинот на работење и на однесување на индивидуите и групите во работните организации, • разбирање на психолошките предуслови за унапредување на воспитно-образовниот процес
Социологија	<p>- Продлабочени знаења од областа на социологијата преку кои студентите ги развиваат општите и специфичните компетенции;</p> <p>- Способност за усвојување и применување на теориските и емпиriskите знаења како основа за професионално дејствување;</p> <p>- Стекнување на знаења за основни поими и теориски ориентации во социологијата;</p> <p>- Способност за интерпретирање и примена на голем број на социјални проблеми, критичко анализирање и оценување на разните теории и истражувачки резултати и ефективно користење во објаснувањето на противречностите на современиот свет;</p>

	<p>- Способност за собирање на податоци, нивна анализа и за нивно користење како евиденција за докажување или негирање на одредени гледишта;</p> <p>-Оспособеност за самостојно реализирање на социолошки истражувања;</p> <p>-Способности за тимска работа и со сензитивност за комплексноста на општеството и животот на луѓето;</p> <p>-Оспособеност на нестереотипен начин да гледаат на светот околу себе и да бидат отворени за други перспективи и начини на мислење и објаснување;</p> <p>Способност за поголема сензитивност за културните и религиските разлики и способности светот да го гледаат од различни перспективи; Оспособеност за ефикасно да ги пренесуваат социолошките идеи; Способност на продлабочени сознанија за ЕУ, стекнување на знаења за европските општества (историја, култура, вредности, политики, религија, образовни системи, социјални движења, човечки ресурси и запознавање со современите состојби на општествата на Балканот, транзицијата, конфликтите, регионалните облици на соработка во различни домени.</p>
<p>Безбедност, одбрана и мир</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да ги оспособат студентите за аналитичко и критичко размислување за проблемите и противречностите на современата меѓународна заедница. • Да анализираат податоци со цел да донесуваат соодветни заклучоци за правилно разбирање и објаснување на појавите од научно-теориско и апликативно значење. • Промените и противречностите во современата меѓународна заедница да ги посматраат низ мултидисциплинарниот и вредносен пристап на безбедносните, одбранбените и мировните студии. • Да стекнат подготвеност за самостојна изработка како и учество во истражувачки проекти во сферата на безбедноста, одбраната и мирот. • Да ги оспособат студентите за аналитичко и критичко размислување за повеќедимензионалноста на безбедноста, знаења и разбирање на правните ограничувања и овластувања во безбедносниот сектор и во приватниот безбедносен сектор. • Да анализираат и прават синтеза на бројни аспекти во безбедноста во компаниите и во државата преку идентификување на

	<p>проблемите во компаниите и безбедносниот сектор во безбедносен контекст.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вештини за процена на загрозувањето на безбедноста на компаниите и на државата.
Социјална работа и социјална политика	<p>Вештини кои ги стекнуваат студентите се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тимска работа; - вештини за решавање на проблем; аналитички вештини; - вештини за стратешко планирање; емпатичност; - алтруизам;
Специјална едукација и рехабилитација	<ul style="list-style-type: none"> • Општи познавања од областа на специјалната едукација и рехабилитација; • Познавања од областа на инклузивното образование; • Општи познавања од областа на анатомијата, физиологија и хуманата генетика на лицата со пречки во развојот; • Тесно специјализирани познавања од областа на раната интервенција и едукација на децата со: интелектуална попреченост, оштетен слух, оштетен вид и моторни нарушувања; • Познавања на најсовремени терапии за работа со лица со различен вид и степен на попреченост; • Познавања на најсовремени методи на работа со деца со пречки во говорот, гласот и јазикот; • Познавања на најсовремени методи на работа со деца со социовоспитни проблеми и нарушено поведење, нивна превенција и ресоцијализација; • Познавања на најсовремени методи на работа со деца со потешкотии во учењето (дислексија, дисграфија и дискалкулија); • Познавања на модерните асистивни технологии кои се употребуваат во едукацијата на лицата со пречки; • Познавања на правата на лицата со инвалидност (декларации, конвенции и резолуции); • Познавање на најсовремени методи и оспособеност за работа со лица со лесна, умерена и тешка интелектуална попреченост;

- Познавање на најсовремени методи и оспособеност за работа со лица со оштетен слух;
- Познавање на најсовремени методи и оспособеност за работа со лица со оштетен вид;
- Познавање на најсовремени методи и оспособеност за работа со лица со моторни нарушувања;
- Познавање на најсовремени методи и оспособеност за работа со лица со аутизам;
- Вештини за процена на видот и степенот на попреченост и процена на функционалните можности и способности кај децата со пречки во развојот;
- Вештини за изведување на психомоторна реедукација кај деца со пречки во развојот;
- Вештини за употреба на алтернативни форми на комуникација со посебен акцент на знаковниот јазик и брајовото писмо како системи на комуникација со лицата со оштетен слух и оштетен вид;
- Вештини за спроведување на научни истражувања во областа на специјалната едукација и рехабилитација и инклузивно образование;
- Вештини за изработка на ИОП
- Оспособеност за работа во образовни институции (посебни основни училишта; центри за едукација и рехабилитација (средни училишта); редовни основни училишта; други образовни институции (Биро за образование, Министерство за образование и наука, општински канцеларии на Министерството за образование);
- Оспособеност за работа во посебни институции (специјализирани центри за рехабилитација; дневни центри за грижа на лица со развојна попреченост; центри за социјална работа; предучилишни установи);
- Оспособеност за работа во здравствени институции;
- Оспособеност за работа со деца со пречки кои посетуваат редовни предучилишни установи и редовни училишта и се опфатени со процесот на инклузија.
- Способност за прибирање, анализирање, оценување и презентирање информации, идеи, концепти од специфичните подрачја на

	<p>специјалната едукација и рехабилитација (олигофренологија, тифлологија, сурдологија, соматопедија и социопедија) и инклузивното образование;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Развивање на способности за дефектолошка и функционална процена, на кои се темели изработката на ИОП и ИСП, земајќи ги предвид медицинските, општествените, образовните и етичките аспекти. • Способност за проценување и селекција на научни теории, методологии и алатки од предметните области, како и поставување на нови анализи и решенија на научна основа. • Способност за размена на заклучоците од процената, со аргументирање и рационална поткрепа на истите, како со стручни така и со нестручни лица. • Способност да се дебатираат проблемите од теоретски и од практичен аспект. • Способност за соработка со членови во интердисциплинарни, мултидисциплинарни и трансдисциплинарни тимови. • Вештини за алтернативни форми на комуникација. • Комуникациски вештини за советодавна работа со родители. • Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење од областа на специјалната едукација и рехабилитација и инклузивното образование со висок степен на независност. • Способност за независно и самостојно делување при стекнување нови знаења и вештини од областа на специјалната едукација и рехабилитација и инклузивното образование. • Способност за преземање одговорност за понатамошен професионален развој и усовршување во областа на специјалната едукација и рехабилитација и инклузивното образование.
Родови студии	<p>Целта на студиската програма по родови студии е да обезбеди квалификувани стручњаци кои ќе ги поседуваат следните компетенции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - креирање и остварување политики за родова еднаквост (предвидени со Законот за еднакви можности на жените и мажите);

	<ul style="list-style-type: none"> - давање придонес во унапредувањето на родовата рамноправност во сите сфери на македонското општество; - спречување на дискриминацијата по секоја основа; - промовирање на концептот на еднакви можности и човекови права
семејни студии	<ul style="list-style-type: none"> - Студентите се оспособуваат за опсервација, развивање и имплементација на програми и стручно разбирање на политиките кои се поврзани со семејството (семејните, образовните, социјалните, здравствените и сл). - Се изучуваат теоретските перспективи во истражувањето за семејството (студентите се запознаваат со главните теоретски рамки кои се користат за да се објаснат варијациите во семејниот животен век, фертилитет, морталитетот, миграциите) итн. - Програмата, исто така, вклучува истражување на разновидност во начинот на кој лицата се развиваат во рамките на нивните семејни и социјални контексти. - Во однос на личниот развој, се стимулира зајакнување на критичко размислување, комуникациски вештини, јакнење на иницијативноста и самодовербата на студентот.

Прилог 4: Реализатори на студиски програми (според последните акредитирани програми)

ПРВ ЦИКЛУС

Студиска програма	Наставници вработени на институтот	Наставници од други институти на Филозофски Факултет	Наставници од УКИМ	Наставници од други универзитети и лица од други институции	Вкупно
Филозофија	8	12	1	/	21
Историја	10	2	1	/	13
Историја со архивистика	10	1	1	/	12
Педагогија	11	5	1	/	17
Андрагогија	11	7	1	/	19
Класична филологија	6	6	1	/	13
Класични студии – латински јазик и античка книжевност	6	/	1	/	7
Старогрчки јазик и античка книжевност	6	/	1	/	7
Историја на уметноста	9	7	4	1	21
Археологија	9	9	2	2	22
Социологија	10	4	1	/	15
Психологија	13	2	3	/	18
Безбедност одбрана и мир	13	5	1	/	19
Приватна и корпоративна безбедност	13	4	1	/	18
Социјална работа и социјална политика	9	3	2	/	14
Специјална едукација и рехабилитација	9	4	7	/	20
Родови студии	4	15	2	/	21
Семејни студии	3	27	1	/	31
Меѓународни и интеркултурни студии	/	26	/	/	26

ВТОР ЦИКЛУС

Студиска програма	Наставници вработени на институтот	Наставници од други институти на Филозофски Факултет	Наставници од УКИМ	Наставници од други универзитети и лица од други институции	Вкупно
Филозофија	7	4	/	/	11
Историја и архивистика	10	1	/	/	11
Педагошки науки	11	/	/	/	11
Менаџмент во образованието	11	/	/	/	11
Класична филологија, византологија и микенологија	6	1	/	3	10
Историја на уметноста	4	3	2	2	11
Археологија	7	/	1	3	11
Социологија	9	/	/	/	9
Европски студии за интеграција	8	1			9
Психологија	10	/	/	/	10
Корпоративна безбедност и безбедносен менаџмент (60 кредити)	11	1	5	/	17
Корпоративна безбедност и безбедносен менаџмент (120 кредити)	11	1	5		17
Безбедност (60 кредити)	11	1	/	/	12
Безбедност (120 кредити)	11	1	/	/	12
Стратегиски и одбранбени студии (60 кредити)	11	1	/	/	12
Стратегиски и одбранбени студии (120 кредити)	11	1	/	/	12
Мир (60 кредити)	12	4	/	/	16

Мир (120 кредити)	12	4	/	/	16
Социјална работа и социјална политика	8	/	/	/	8
Социјален менаџмент	8	/	/	/	8
Специјална едукација и рехабилитација - Моторни нарушувања	5	1	2	/	8
Специјална едукација и рехабилитација - Оштетување на видот	4	2	2	/	8
Специјална едукација и рехабилитација - Оштетување на слухот	4	2	1	/	7
Специјална едукација и рехабилитација - Специјални тешкотии во учењето	6	2	1	/	9
Специјална едукација и рехабилитација - Интелектуална попреченост и аутизам	6	1	1	/	8
Специјална едукација и рехабилитација - Инклузивно образование	8	1	/	/	9
Родови студии (60 кредити)	4	3	/	1	8
Родови студии (120 кредити)	4	3	/	1	8
Меѓународни односи: Разрешување на конфликти, дипломатија и глобално управување	/	11	/	1	12
Интеркултурни студии	/	14	2	/	16

Менаџмент на човечки ресурси во општествените дејности (60)	/	15	/	/	15
Менаџмент на човечки ресурси во општествените дејности (120 кредити)	/	15	/	/	15
Интер-религиски студии (60 кредити)	/	15	/	1	16
Интер-религиски студии (120 кредити)	/	15	/	1	16

ТРЕТ ЦИКЛУС

Институт	Наставници вработени на институтот	Наставници од други институти на Филозофски Факултет	Наставници од УКИМ	Пензионирани професори, наставници од други универзитети и лица од други институции	Вкупно
Филозофија	8	2	/	4	14
Историја	8	3	/	3	14
Педагогија	11	1	/		12
Историја на уметноста	11	4	1	4	20
Психологија	12	/	/	1	13
Социологија	9	/	/	2	11
Безбедност, одбрана и мир	10	3	/	1	14

Прилог 5: Сооднос наставник-студент по институти и по учебни години

Институт	Година	Вкупен број на запишани студенти од I до IV година	Вкупен број наставници и соработници вработени на институтот	Сооднос наставник студент
Филозофија	2016/17	65	9	7,22
	2017/18	63	8	7,87
	2018/19	57	9	6,33
	2019/20	59	8	7,37
	2020/21	50	8	6,25
Педагогија	2016/17	67	12	5,58
	2017/18	102	12	8,50
	2018/19	131	12	10,92
	2019/20	170	12	14,16
	2020/21	194	11	17,64
Историја	2016/17	119	10	11,90
	2017/18	124	10	12,40
	2018/19	142	9	15,77
	2019/20	122	10	12,20
	2020/21	130	10	13,00
Историја на уметноста и археологија	2016/17	70	10	7,00
	2017/18	87	10	8,70
	2018/19	92	10	9,20
	2019/20	83	10	8,30
	2020/21	94	10	9,40
Класични студии	2016/17	9	7	1,28
	2017/18	8	7	1,14

	2018/19	7	6	1,16
	2019/20	8	6	1,33
	2020/21	7	6	1,16
Психологија	2016/17	238	13	18,31
	2017/18	342	13	26,31
	2018/19	429	13	33,00
	2019/20	494	11	44,91
	2020/21	550	11	50,00
Социологија	2016/17	70	10	7,00
	2017/18	81	10	8,10
	2018/19	80	9	8,88
	2019/20	87	8	10,87
	2020/21	93	8	11,62
Безбедност, одбрана и мир	2016/17	254	14	18,14
	2017/18	262	14	18,71
	2018/19	321	14	22,93
	2019/20	294	14	21,00
	2020/21	325	13	25,00
Социјална работа и социјална политика	2016/17	102	9	11,33
	2017/18	175	9	19,44
	2018/19	207	9	23,00
	2019/20	232	9	25,77
	2020/21	243	8	30,37
Специјална едукација и рехабилитација	2016/17	160	9	17,77
	2017/18	209	9	23,22
	2018/19	237	9	26,33
	2019/20	273	9	30,33

	2020/21	289	9	32,11
Родови студии	2016/17	9	4	2,25
	2017/18	37	4	9,25
	2018/19	49	4	12,25
	2019/20	66	4	16,50
	2020/21	67	4	16,75
Семејни студии	2016/17	99	2	49,50
	2017/18	117	2	58,50
	2018/19	138	3	46,00
	2019/20	147	3	49,00
	2020/21	147	3	49,00

Прилог 6: Одговори од прашањата од самоевалуацијата по институти (за наставата реализирана од професорите вработени на соодветните институти)

Институт за филозофија

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,34	1,32	192
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	9,27	1,34	192
3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,32	1,40	192
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,30	1,36	192
5	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,37	1,27	190
6	Корисност на изведените вежби	9,26	1,37	190
7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	9,33	1,25	189
8	Достапност за консултации и комуникација	9,01	1,70	192
9	Однос кон студентот	9,43	1,17	192
Вкупно		9.29	1.36	1721

Институт за педагогија

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,07	1,45	864
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	9,00	1,49	860
3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,14	1,37	859
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,25	1,32	856
5	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,09	1,48	855
6	Корисност на изведените вежби	8,94	1,55	853

7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	8,94	1,52	853
8	Достапност за консултации и комуникација	9,10	1,41	858
9	Однос кон студентот	9,19	1,37	856
Вкупно		9,08	1,44	7714

Институт за историја

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1.	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,59	0,91	420
2.	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	9,53	1,00	420
3.	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,64	0,91	420
4.	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,60	0,99	418
5.	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,55	0,89	418
6.	Корисност на изведените вежби	9,44	1,06	417
7.	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	9,49	1,06	416
8.	Достапност за консултации и комуникација	9,59	0,94	420
9.	Однос кон студентот	9,59	0,97	418
Вкупно		9,56	0,97	3767

Институт за класични студии

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,65	1,09	26
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	9,69	0,88	26

3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,85	0,46	26
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,58	1,27	26
5	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,77	0,59	26
6	Корисност на изведените вежби	9,77	0,65	26
7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	9,12	1,70	26
8	Достапност за консултации и комуникација	9,58	0,81	26
9	Однос кон студентот	9,38	1,44	26
Вкупно		9,60	1,07	234

Институт за историја на уметноста и археологија

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,70	0,79	241
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	9,59	0,97	241
3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,69	0,83	241
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,55	1,02	241
5	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,72	0,67	241
6	Корисност на изведените вежби	9,63	0,90	241
7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	9,56	1,03	241
8	Достапност за консултации и комуникација	9,64	0,93	241
9	Однос кон студентот	9,63	0,97	241
Вкупно		9,63	0,91	2169

Институт за социологија

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,08	1,40	427
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	9,08	1,35	426
3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	8,89	1,57	426
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,28	1,26	425
5	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,10	1,38	424
6	Корисност на изведените вежби	8,98	1,41	424
7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	9,16	1,30	423
8	Достапност за консултации и комуникација	8,87	1,58	426
9	Однос кон студентот	9,30	1,21	426
Вкупно		9,08	1,40	3827

Институт за психологија

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,10	1,29	2011
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	8,94	1,36	2010
3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,22	1,19	2010
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,28	1,19	2008
5	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,10	1,30	2008
6	Корисност на изведените вежби	8,90	1,41	2007
7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	8,97	1,40	2002
8	Достапност за консултации и комуникација	9,07	1,37	2009
9	Однос кон студентот	9,23	1,23	2008

Вкупно	9,09	1,31	18073
--------	-------------	-------------	--------------

Институт за безбедност, одбрана и мир

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,09	1,39	902
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	9,10	1,35	899
3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,11	1,40	899
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,29	1,26	895
5	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,05	1,40	894
6	Корисност на изведените вежби	8,92	1,49	894
7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	8,94	1,49	891
8	Достапност за консултации и комуникација	9,02	1,48	898
9	Однос кон студентот	9,16	1,34	896
Вкупно		9,08	1,40	8068

Институт за социјална работа и социјална политика

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,48	1,05	915
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	9,45	1,06	915
3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,52	1,01	915
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,58	1,01	915
5	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,42	1,16	915
6	Корисност од изведените вежби	9,38	1,17	914
7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	9,20	1,38	914

8	Достапност за консултации и комуникација	9,28	1,24	915
9	Однос кон студентот	9,45	1,14	915
Вкупно		9,42	1,15	8233

Институт за специјална едукација и рехабилитација

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,07	1,49	1097
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	8,80	1,65	1093
3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,36	1,21	1092
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,22	1,36	1092
5	Усогласеност на вежбите со предавањата	8,87	1,63	1091
6	Корисност на изведените вежби	8,57	1,78	1089
7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	8,66	1,72	1086
8	Достапност за консултации и комуникација	9,04	1,44	1092
9	Однос кон студентот	8,69	1,79	1092
Вкупно		8,92	1,59	9824

Институт за родови студии

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,56	0,97	312
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	9,44	1,12	310
3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,47	1,15	310
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,58	1,02	309

5	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,44	1,18	308
6	Корисност на изведените вежби	9,37	1,20	307
7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	9,33	1,25	306
8	Достапност за консултации и комуникација	9,52	1,08	309
9	Однос кон студентот	9,62	0,96	309
Вкупно		9,48	1,11	2780

Институт за семејни студии

Реден број	Прашање	Просечна оцена	Стандардно отстапување	Број на одговори
1	Подготвеност за предавањата/вежбите	9,60	1,00	169
2	Квалитет на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот)	9,61	0,97	169
3	Редовност на часовите и рационално искористување на времето	9,67	0,77	169
4	Обезбеденост на соодветен материјал за учење и полагање на предметот	9,71	0,80	169
5	Усогласеност на вежбите со предавањата	9,75	0,65	169
6	Корисност на изведените вежби	9,60	0,87	169
7	Објективност при оценувањето и начин на реализирање на испитот	9,39	1,10	169
8	Достапност за консултации и комуникација	9,65	0,90	169
9	Однос кон студентот	9,59	0,92	169
Вкупно		9,62	0,90	1521

Комисија за самоевалуација на Филозофскиот факултет

1. Проф. д-р Ана Димишковска, претседател

A. Dimichkovska

2. Проф. д-р Орхидеја Шурбановска, член

O. Shurbanovska

3. Проф. д-р Наташа Чичевска Јованова, член

N. Chichovska

4. Проф. д-р Елена Ризова, член

Rizova

5. Проф. д-р Владимир Илиевски, член

V. Ilievski

6. Димитар Коруноски, студент, член

D. Korunoski

7. Елеонора Новеска, студент, член

E. Noveska

